Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Oehlenschläger, Adam.; af Adam Oehlenschläger.
Titel | Title:	Ludlams Hule : Syngespil
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : trykt hos Boas Brünnich paa Forfatterens Forlag, 1814
Fysiske størrelse | Physical extent:	173 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

35,-255.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130021682471

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Ludlams Hule

Syngespil

af

Adam Oehlenschläger

Kiøbenhavn 1814.

Trykt hos Boas Brünnich.
paa Forfatterens Forlag.

Angelo fe.

BIBLIOTHECA REGIA
HAFNIENSIS

Ludlams Hule.

Personerne:

Sir Harry Turner, Godseier i Skotland.
Miß Klara, hans Sosterdatter.
Sir Oliver Lenor, Høvding.
Sir John Bull, en Englænder.
Peter Robin, Landmand.
Fanny, hans Kone.
Betty, deres Barn.
William, Robins Søn af første Ægteskab.
Dick, en Bondekarl.
Sara Nickels, hans Moder.
En Læge.
George Wilkins, en gammel Soldat.
Tom, Sir Harrys gamle Tiener.
Borgkappelanen.
Sir Harrys Husfolk.
En Trup Biergskotter.

Moder Ludlam, et Gienfærd.

Handlingen foregaaer paa Sir Harry Turners Gods, paa Grændsen af Skotland og England.

Første Handling.

Landeveien forbi en Klippehule, hvis Aabning udgior største Delen af den synlige Baggrund. I Hulen en Marmorbrønd og en Bænk. Aften og Tusmørke. William og Dick komme forbi.

Dick.

Nei William, nei,
Jeg gior det ei,
Jeg gaaer, jeg gaaer ei denne Vei.
Ei her forbi;
Der er en Sti
Bag Krattet hist, den vandre vi.

William.

Hvad er der nu?
Hvi gyser Du?
Betager Dig alt Angst og Grn?

Saa vend kun om,
Hvorfra Du kom!

Dick.

Ak mange Veie gaae til Rom.
Hvorfor just her
Det Hul saa nær?

William.

Hvi gyser Du for Hulen der?

Dick.

Jeg maa vel gyse, maa vel skiælve;
Men Gud forlade Dig Din Synd!

William.

De brune Stene roligt hvælve
Sig om den hvide Marmorbrønd!

Dick.

Ak husk dog paa hvad præker Præsten:
Du Fanden ikke friste maa!

William.

Guldgule Sol gaaer ned i Vesten,
Og Maanen staaer paa Himlens Blaa.

Dick.

Har jeg seet Mage
Vel mine Dage
Til Fusentast?
Med Herer, Trolde,
Bag Biergets Volde,
Han gier om Natten
Sig selv i Kast!

William.

Har jeg seet Mage
Vel mine Dage
Til slig Hans Qvast?
For tomme Huler,
Som intet skiuler,
Han taber Hatten
Af bare Hast!

Dick.

Er Du da reent ravnsskende? Er det ikke nok, at Du bytter Dit fredelige Landliv med Død og Ødelæggelser? Mejer Soldater istædet for Ax? Forvandler Dig fra en flittelig Bondemands Søn, til en Hugaf i den skotske og brittiske Gnavpose? Er det ikke nok, at jeg følger Dig, som Din Vaabendrager? Skal jeg endnu standses midt paa Verens Bane af en Her, som vrider Halsen om paa mig?

William.

Hør min gode Dick, Du skal have Tak, fordi Du fulgte mig saa langt! Men Du seer selv: Na-

turen gaaer over Optugtelsen. Gaa Du i Guds Navn hiem igien til Din Moder! Jeg vil tage Villien i Gierningens Sted.

Dick.

Nei, siger jeg Dig, nei! Det er nu eengang afgiort. Jeg følger Dig til Verdens Ende. Vi have strikket Strømper sammen som Børn hos Skolemadammen, spillet Klink paa Kirkemuren i Degnens Skole som Poge; stiaalet Æbler og Pærer i Naboens Have som Ynglinger, og givet hinanden blodige Næser som Mænd. Det glemmer jeg Dig aldrig. Du er min Ungdomsven. Jeg følger Dig som Din Sancho Pansa, som Din tro Drabant! Jeg har belavet mig paa at gaae i Krig mod Mennesker; men tien mig nu ogsaa i, at lade Hexer og Spøgelser staae ved deres Værd. Denne Hule fik Du mig ikke forbi, om Du slog mig ihiel.

William.

Ere vi ikke hundrede Gange gaaet her forbi?

Dick.

Jo! men aldrig saa silde om Aftenen, mindst Sanct Hans Aften.

William.

Hvad er der da saameget ved den Moder Ludlam, som de kalde hende?

Dick.

Har Du ikke hørt hundrede Gange at det er et Spøgelse, som boer i denne Hule? og som kommer frem, naar man tre Gange gaaer Brønden rundt, banker paa Randen og siger: Gode Moder Ludlam! laan mig dit eller dat, saa bringer jeg det igien til den eller den Tid?

William.

Gaaer man det saa?

Dick.

Ja vist gaaer man det. Men Gud hielpe Dig, naar Du ikke bringer det til rette Tid.

William.

Hvad saa?

Dick.

Veed Du ikke hvordan det gik Peter Trimp, som laante den store Suppekiædel til sin Bryllupsfest?

William.

Nu?

Dick.

Han gik til Ludlams Hule
I mørke Midienat,
Mens Maanen hist den gule
Saae giennem Busk og Krat.

Laan mig en Kobberbolle,
Sang han i Hulens Grund,
En tinnet Kasserolle
Til næste Midnatstund.

Hiem gik den tappre Peter
Med Bollen paa sin Bag;
Der stødtes i Trompeter,
Det var hans Bryllupsdag.

Der var stor Lyst og Gammen,
Han gik med Bruden seent;
De stumrede tilsammen;
Han glemte Ludlam reent.

Man fandt ham næste Morgen
I Sengen ganske død.
Dig her at skildre Sorgen
Naturen mig forbød.

Man bragte den tilbage,
Der staaer den, hvor den stod!
Hun vil den ikke tage,
Den er betalt med Blod.

William.

Der staaer den virkelig, den gamle Kiædel,
Spansfgrøn af Jrr, halv sænket ned i Sandet.

Dick.

Nu ja, der har Du Syn for Sagen da.
Der staaer den, og den stakkels Peter Trim,

Har længe hvilet alt i sorten Muld,
Fordi han glemte Tiden og sit Løvte.

William.

Nu ja, den som forglemmer Tiden, den
Maa sættes ud af Tiden, det er billigt.
Men altsaa, naar man holder hvad man lover,
Saa bringer Ludlam hvad man ønsker sig.
Det er dog artigt.

Dick.

Ja vist er det artigt!
Vanartigt, notabene. Kom! for Guds Skyld —
Jeg troer — min Siæl — jeg troer, Du kunde fristes —

William.

Jeg gaaer i Kamp! Mit Ungdomsmod skal aabne
Mig Ærens Bane, eller ende snart
Et Liv, som ingen Blomster har for mig.
Jeg drager hiem med Vaaben, som en Ridder,
Hvis ikke, dør jeg som en brav Soldat.

Dick.

Det hørte vi saa tit. Ak Gud forlade

En slig kiærmindesiet Lillevand,
Som satte Dig de Fluer i dit Hoved.
Hvi og din Faders Hytte skulde ligge
Saa nær ved Ridderborgen.

William.

Men mig mangler
Et Sværd! et stærkt et jevngodt Riddersværd,
Og Værge maa der til, om jeg skal hielpe
Sir Oliver i Nat at storme Skandsen!

Dick.

Nu skal man see, at han vil bede Ludlam
Om sligt et Sværd! et Troldomssværd! Herre Jesu!

William.

Ei noget Troldomssværd! Et ærligt Sværd;
Men stærkt og stort, og af et hærdet Staal.

Dick.

Det Sværd blier Dig en Pind til din Ligkiste.

William.

Kan være! Men jeg maa dog prøve det!

(gaaer hen imod Hulen og synger)

Moer Ludlam i den mørke Kiælder,
Hvor Kilden dybt i Grunden vælder,
Jeg beder om et jevngodt Sværd,
Som træffer vist i Helteførd.
Naar Skotlands Mænd med Seier drage,
Saa kommer ogsaa jeg tilbage.
Og — dersom Lykken det har skaant, —
Saa bringer jeg hvad jeg har laant.

(Han gaaer tre Gange Brønden rundt og pikker paa Randen.)

Dick.

Det hielper Dig ikke! Naar Du ikke siger Tid og Time laaner hun Dig ikke et Fiirtommesøm.

(En dyb Klang, ledsaget af en sagte Musik, lyder fra Brønden. Et Sværd stiger frem af Aabningen, med Hæftet opad. William tager det; imidlertid synger Dick i den største Angst med tillukkede Øine.)

O Himmel der er hun! Moer Ludlam! hu! hu!
Det damper af Brønden! Der kommer hun! Nu!
St. Dunstan forsvar mig! o hvilket Uhyre!
Titusind Raketter af Svælgene fyre!

En Drage med Vinger! En frygtelig Giæst!
Med Klør som en Vædder, og Horn som en Hest.
Ak spar dog en Mand, allernaadigste Viv,
Uskyldig som Barnet i Moderens Liv.

William.

Ved Himlen ja, et Sværd, saa godt, saa fagert
Som fra den gamle Helteti. Godt Ludlam.
Jeg lover Dig, jeg gior ei Sværdet Skam.
Jeg bringer Dig det brugt Tak med tilbage.
Kom Dick! Nu hen at tage Afsked med
Min Klara! Denne maanelyse Nat
Skal høre Kiærlighedens milde Stemme,
For aarle Morgen hører Kampens Rest.

Dick.

Nu er jeg desperat! Skee hvad der vil.
Men før mig nu lystige ind i Krigen,
Før Heden sætter sig. Har jeg seet Herer,
Saa kan jeg ogsaa taale vel see Blod.

William.

Først til min Elskte!

Dick.

Nei, nei! strax i Kvia,
For disse grædselige Troldomsfyner
Udslættes af min Hu. Seer jeg din Kiærest,
Saa glemmer jeg de fæle Ørneklør
For hendes hvide Hænder, Dragesvandsen
For hendes Haar, og Skorpionspektaklen
For hendes Talemaader!

William (leer.)

Han er tosset!
Men ved mit Liv, det var en sjælden Fangst.
Kom Dick! Det duer ei at gruble længe;
Nu har vi Sværdet, — lad os bruge det!

Dick.

Ja! lad os vel indrette vore Sager!
Vær Du en Ridder, jeg er Vaabendrager.

(De gaae.)

(Et gothisk Værelse paa Middelborgen med et Stueuhr.)

Sir Harry. Miss Klara. Den gamle Tom.

Sir Harry.

Hvor det glæder mig Klara at have Dig hos mig! Et Huus uden en smuk Pige, er det samme, som en Dag uden Sol. Det er det der giver Samtalen Liv, Selskabet Munterhed, og Tonen mellem Mænd Venlighed og Ynde. O hvor gjærne seer jeg Dig, enten det nu er om Formiddagen, som en flittig Husholderske, med Forklæd og Nøgleknippe; eller om Aftenen ved Bordet i Silkeklæder, som en Dame. Du vil lægge Dage til mine Aar, Klara!

Klara (kysser hans Haand.)

Gud give det, kiære Morbroder.

Sir Harry.

Hvad hialp det, at denne Borg aabnede sine Porte og havde rummelige Hvælvinger for fremmede Gjæster? De gad ikke besøge mig gamle Knark. Ikke engang Vinen i mine Kiældere kunde lokke an-

det, end den violetnæsede Abbed, og den tykmavede Ridder. Kiædsommeligheden byggede sine Reder i hver en Krog under Taget, med Svalerne. — Nu, Du er her — ha! hvor har det forandret sig. Nu flagre de omkring Dig, som Spurvene om mine Kirsebær; og jeg er vel snart nødt til at slaae et Næt over Dig, og stille mig selv hen som en Fugleskræk, hvis jeg vil have Ro.

Klara.

Frygt ikke for Spurvene, kiære Morbroder!

Sir Harry.

Heller ikke for Giærdesmutten Klara?

Klara.

En saa lille Fugl vover sig ikke til Eders stolte Borg.

Sir Harry.

Virkelig ikke? Nu desbedre. Saa vil jeg heller ikke græmme mig! Har jeg ingen Børn, jeg har dog en Systerdatter. Jeg vil ikke sukke, naar jeg vikler mit Stammetræ op, og seer den harni-

skede Mand med Træet ud af Brystet, hvoraf der springer Vaaben og Navne, som Blomster og Blade. Jeg har en Systerdatter! Du skal ægte en Ridder af prøvet Retskaffenhed. — Det sandt, det bliver en Sidelinie; men det kan ikke altid gaae saa lige i denne Verden, som man ønsker.

Klara.

Nei tilvisse, kiære Morbroder; og der er selv dem, der mene, at de krumme Linier ere de smukkeste.

Sir Harry (afsides.)

Den krumme Linie løber ned til Bondehuset! Fordømt.

Klara.

Har I hørt at Hæren gaaer bort imorgen tidlig, for at jage Britten over Grændserne?

Sir Harry.

Jo, ganske rigtig. Endeel af vort unge Mandskab gaaer med endnu i Nat, under Sir Olivers Anførsel, for at bestorme den næsvise Skandse de har kastet lige for vore Øine, paa vor Grund. William Robin gaaer ogsaa med.

Klara (sukker.)

Sir Harry.

Klara, Klara! for Guds Skyld! Er det muligt? Overlad Dig dog ikke til denne Daarlighed. En Vondeson, og en adelig Frøken!

Klara.

Skaan mig, kiære Morbroder. (kysser hans Haand.) Det er allerede nær Midnat. — God Nat sov vel!

(Hun gaaer.)

Sir Harry.

Hvad skal der blive af Tom? Gud forlade mig min Synd! Er hun ikke forelsket i den unge William.

Tom.

Det har hun lært af sin Moder Eva i Paradis, Sir; den forbudne Frugt smager altid bedst.

Sir Harry.

Man maa have Agtelse, for en dyb og i Grunden uskyldig Følelse, Tom! William er en brav Knøs; der mangler ham intet uden et Stammetræ,

og en Ridderborg, saa kunde jeg ikke selv ønske mig bedre Svigerson.

Tom.

William er en Phønix. Man finder ikke slig en Karl i Egnen paa tyve Mil i Omkreds. Han tager alle Nabolavets Adelsknøse paa sin Samvittighed.

Sir Harry.

Men han maa dog holde sig til sin Hytte i Dalen. Ridderborgen ligger ham for høit.

Tom.

Det kommer an paa hvor høit han kan flyve. Han gaaer i Kamp med Sir Oliver, hvem veed hvad Lykken kan bringe?

Sir Harry.

Ikke meer om det! Man maa lade, som man intet mærkede. Hun er endnu ung her i Huset; hvis jeg holdt hende strængt, kunde jeg staae Fare for at miste hende.

Tom.

Men vil I dog ikke snart indvie hende i Borgens Hemmeligheder?

Sir Harry.

For alting ikke! Det vilde forskrække hende, og maaskee bidrage, meer end Andet, til at hun forlod mig.

Tom.

Men om Det nu engang meder hende uforvarende; hvad staaer Eder inde for, at hun ikke forfærdes saa stærkt at —

Sir Harry.

Jeg har det bedste Haab. Her har nu i tre Aar, siden min salig Datters Død, været stille og roligt paa Borgen. Jeg haaber den ulykkelige Skygge lider ikke meer af natlig Qval, men har fundet Ro i sin Grav.

Tom (ryster paa Hovedet).

Nei Sir! bedrag Eder ikke med et falskt Haab. Det er allerede otte Dage siden Frøken Klara kom

til mig en Morgen og sagde: Siig mig Tom! hvem er dog den smukke gammelagtige Kone i de sneehvide Klæder, med Nøgleknippet, som jeg saa tit møder paa Gangen om Aftenen sildig, naar jeg gaaer tilsengs? Er det Husholderſken af Huſet? Hvorfor seer man hende aldrig om Dagen? Hun er bleg og tungſindig, og maa have meget travelt; thi hun iler mig altid forbi, nikker venligt, og klirrer med Nøglerne.

Sir Harry.

Er det muligt?

Tom.

Som jeg siger.

Sir Harry (efter en kort Tausheb).

Jeg har lagt Mærke til, at dette Spøgelſe søger unge Pigers Selſkab af min Familie. Tie Tom! Lad ingen forvovne Ord komme over dine Læber. Er det en Aand, saa er det en god Aand, og den vil ikke fornærme Uſkyldigheden. (Klokken ſlaaer tre Qvarteer til Tolv) Det er ſilde! Følg mig til mit Sovekammer. (De gaae.)

Klara

(kommer tilbage med et Lys.)

Gik Du til Ro, min gamle Fader? Ak
For Elskerindens Bryst er ingen Ro.

(Det klapper i Hænderne nedenunder.)

Der er han alt! Jeg veed han kommer, og
Dog gyser jeg. Hvor er nu Strikkestigen?

(Hun tager den frem.)

Den gamle Tom gaaer ned ad Vindetrappen;
Jeg haaber dog min Onkel gaaer tilsengs.
Du kommer altfor tidlig, William! Gud
Ifald man overrumpled os.

(Det klapper stærkere.)

Tys! tys!
For Himlens Skyld!

(Hun aabner Vinduet og knytter Strikkestigen til Posten)

Tag Dig nu vel igt!
Jeg tør ei see derud! Ifald den brast!
Ifald han styrted ned for mine Øine!

William

(springer ind af Vinduet, og iler i hendes Arme).

Min søde Klara!

Klara.

Elskte William! seer

Jeg Dig igien? O Gud! saa skal det være!

William.

Sir Oliver, vor tappre Hovedsmand

Os kalder alt. Den skiælvende Trompeter

Staaer hist paa Høien; støder Heltetoner

I gule Malm, med Angst og Frygt i Hiertet.

Han sad vist heller ved et Bryllupsgilde!

Klara.

Min William Du forlader mig! Og veed Du

At farlig er din Gang? Ifald Du gaaer

I Døden, hvad skal Klara da?

William.

Begrædde

Sin William! Plante venligt Rosmarin

Paa Ungersvendens Grav; tro det er ham

Naar Aftenstiernen blinker muntert ned
I hendes Taare; — viske Taaren bort,
Og styrke Øiet paa den grønne Laurbær
Ved Gravens Jøse.

Klara.

O min Gud hvor er jeg
Bedrøvet. Var det kun i Krig Du gik,
Men løbe Storm imod en fiendtlig Fæstning,
Den farligste, den værste Daad af alle.

William.

Var Daaden farlig ei, hvad var den mig?
Hvad var der da for mig at høste Klara!
Jeg takker Gud! Han saae min Nød. Jeg trængte
Til slig Anledning. Nu, Gud signe Dig!
Giv mig et Kys til Afskeed, saa afsted!

Klara.

Stærk er du! fuld af Mod, og ret behændig;
Men William, Du var aldrig før i Krig.
Vogt Dig min Ven for al Forvovenhed!

William.

Den, haaber jeg, skal just beskiærme mig.
Jeg er en Nattevandrer, elskte Pige!
Som stiger paa den farlige Gesims
Af Borgens Tag i Drømme. Var jeg vaagen,
Troer Du jeg voved det? Tie! lad mig gaae.
Kald mig ei altfor kiærligt ved mit Navn!
Kun Frygten kunde faae mig til at styrte.

Klara.

Saa gaa da i den grumme Fare,
Forvoven, elskelige Ven!

William.

Din Kiærlighed skal mig forsvare,
Og Du skal see mig snart igien.

Klara.

Tag denne Lok, og lad den smile
Med gule Bølger til din Trøst!

William.

Ifald jeg falder, skal den hvile
I Graven paa mit kolde Bryst.

Klara.

O Gud! forfærdelige Tanke!

William.

Er Graven da vel Elskovs Skranke?

Klara.

Lad i Dit Sværd et Baand mig binde!

(forundret.)

Hvor fik Du dette fagre Sværd?

William.

Det gjælder kun min Elskerinde,

I Nat at vorde Gaven værd.

Klara.

Tys! hvad er det, som hisset lyder?

William.

Krummhornet os at ile byder.

Begge.

Himmel bønhør de Elskendes Bøn!

Og naar vi) / de) drage

Med Seier tilbage,

Skiænk da mit Hierte) / den Kiække) Kiærligheds Løn!

Dick

(styrter ind ad Vinduet paa Gulvet, saa lang som han er.)

Gud i Himlen være lovet og takket! Den Gang slap jeg med en blodig Næse og to smme Knæskaller. (han føler efter.) Nei, de ere hele endnu! De bevæge dem med Lethed frem og tilbage paa deres Nerver! Gud skee Lov! Det var en stor Lykke for mig.

William.

Var det en Lykke?

Dick.

Ja gu var det en Lykke! Dersom jeg nu var faldet ud til den anden Side, ned af Borgen, som en Blyrende fra Taget? Jeg havde aldrig reist mig igien.

William.

Hvad vil Du her, Menneske?

Dick.

Menneske? Er det at kalde Folk af min Stand? Er Du en Ridder, saa er jeg en Vaabendrager. Har Du en Frøken, som Du er forelsket i, saa har jeg en tillommende Frue, som jeg skal smigre mig ind hos;

som jeg maa kiænde, naar jeg skal bringe hende Bytte fra Krigen, eller Efterretningen om Dit Endeligt! Gud bedre os!

William.

Tie, Ulykkesfugl!

Dick.

Menneske! Fugl! hvad det er for Talemaader til Folk, der falder ind ad Vinduet paa alle Fire.

William.

Du gior en Larm, som om hele Borgen skulde falde ind.

Dick (leer af fuld Hals).

Borgen gior sig ikke gal, og falder ind af sit eget Vindue.

William.

Tilgiv denne Karls Enfoldighed, bedste Klara! Han har et got Hierte og megen Hengivenhed for mig.

Dick.

Det maa I ikke troe er hans Mening, Frøken! Han kan ikke bare sig for at lee af mine Vittigheder.

Men han er bange for at tose mig i mine Øine. — Man er vel nødt til at slaae Bekymringen hen i Spøg! Jeg bærer mig ad ligesom Franskmanden: han synger naar han er sulten, jeg harcellerer naar jeg er bange.

William.

Hvilken Diævel bragte Dig paa dette fortvivlede Indfald? Hvis man har hørt Dig!

Dick.

Den samme Diævel, som fik Eva til at spise Æbler og Noah til at drikke Vin: Nysgierrigheden! Kan jeg see Vinduer aabne med nedhængende Strikkestiger, uden at krybe ind ad dem? Desuden kommer jeg for at skynde paa Dig. Vore Kammerater vente os i Nøddeskoven. Trompeteren blæser, som Engelen paa den yderste Dag! Kom! — Farvel, Frøken! Tilgiv vore Galskaber, og hav Medlidenhed med vore Udsigter!

Klara.

Jeg takker Dig, min gode Dick, fordi Du følger

William saa tro. Jeg haaber at see Eder begge frisk og vel igien.

Dick.

Ja hvad mig angaaer, saa skal det ikke mangle paa Forsigtighed. Jeg er Vaabendrager, Frøken! og har ikke med Vaaben at giøre, undtagen naar de ikke blive brugte. Jeg vil staa som Moses paa Bierget med oplæftede Hænder og see paa Striden langt fra, saa tænker jeg nok de slaae Mallekitterne. I maa ellers vide, Sir Oliver drager herforbi om en halv Times Tid, for at sige sin gamle Ven Sir Harry Turner god Nat. Saa seer I ogsaa William endnu engang; og paa en smuk Musik skal det ikke mangle.

William.

Farvel, min elskte Pige!
Hæm Dine Taarer nu.

Klara.

Min Tanke skal ei vige
Fra Dig i Slagets Gru.

Dick.

Gid denne Strikkestige
Kun ikke gaaer itu.

Alle Tre.

Kun Mod i største Fare
Kan Heltene forsvare.

Klara.

Naar Lærken Klara vækker,
Da Solen mig ei leer.

William.

Om Saaret end mig dækker,
Din Elsker dog Du seer.

Dick.

Hvis nu jeg Halsen brækker,
Saa skeer det aldrig meer.

Alle Tre.

Farvel! Det maa nu være!
Den grumme Skiæbne bød.

William og Klara

Men Kiærlighed og Ære
Staaer over Grav og Død.

og Dick.

Jeg haaber den vil bære
Mig ned i Græssets Skiød.

(Under Slutningen af denne Sang er Dick klavret ud af Vinduet. William river sig af Klaras Arme og følger ham.)

Klara (efter at have giemt Strikkestigen).

Nu er det skeet! Nu er da Loddet kastet.
Seir eller Død! Grav eller Kiærlighed!
Du spiller høit min William. Kan Din Pige
Da intet offre paa sit Hiertes Alter?
Kun græde kan hun!

(Efter et Ophold.)

Moderlige Harpe!
Min Siæls Fortrolige! Du Eneste,
Som Klara vover at betroe sin Sorg,
Kom lad mig trykke tæt Dig til mit Bryst!

Og lad i Veemod mine Taarer flyde,
Mens til min Klage dine Toner lyde.

(Hun synger ved Harpen)

Der er en Ø i Livet,
Dens rette Navn er Elskovs Ø,
Af steile Field omgivet,
Midt i den bittre Sø.
Enhver, som hører Øens Fryd,
Sig ønsker derhen og iler derhen;
Men kommer snart tilbage
Med revne Seil igien.

Thi mod den haarde Klippe
Følt lyder brudte Bølgers Raab,
Dog vil ei Hjerket slippe
Med Ankeret sit Haab.
Saamangen Skipper stolt og vild
Omseiled den Ø ved Nat og ved Dag,
Indtil han sank i Havet
Med sønderknuset Vrag.

Men er man først deroppe,
Har overvundet Fjeldets Is,
Da bag de golde Toppe
Grønt smiler Paradis.
Der finder hver en Veiler god
I kiølige Lund sin kiærlige Mø;
Og Maanens fulde Lue
Belyser Glædens Øe.

Dog i den skiønne Have
Ved Floden er en Kirkegaard,
Saamange sunkne Grave
Med sorte Kors der staaer.
O salig Den som hviler der;
Han blegnede med sin Hiertenstro.
Sig Eviggrønt og Roser
Om deres Grave snoe.

(Det raaler uden for Døren.)

Hvad hører jeg? Den travle Kone gaaer
Igien forbi. — Hun har et venligt Ansigt!

Hun seer saa tit med moderlige Miner
I min Blik. — Jeg havde megen Lyst til
At tale ret engang med hende. Stille!
Hun nærmer sig. Vil hun besøge mig?
Saa silde! — Gud, om hun maaskee har hørt —
Men hun vil ei forraade mig; hun bliver
Mig for en tro, en trøstende Veninde.

(Det banker sagte paa Døren.)

Der er hun!

(farer uvilkaarlig sammen af Skræk.)

Ak! hvi gyser det da i mig?
Kom ind!

(Døren aabner sig. En smekker middaldrende Kone staaer uden for i en hvid Klædedragt af et gammeldags Snit, men af det fineste Linnet. Det dødblege Ansigt bærer Præget af en Skionhed, som Tungsind har udslettet. Et Nøgleknippe hænger ved hendes Side. Hun hilser Klara venligt.)

Klara.

Der staaer hun virkelig. — Velkommen!
Giør ei Omstændigheder kiære Kone.

Den hvide Kone (bøier sig).

Klara (gaaer hende imøde).

Kom! Ræk mig Eders Haand! Træd over Tærskelen!

Den hvide Kone (med en huul Stemme).

Naar selv I ønsker det? —

Klara.

Jert Navn er?

Den hvide Kone.

Klara!

Klara.

Besynderligt! Jer Haand er kold, Fru Klara!

(slipper hende)

Den hvide Kone.

Det er lidt koldt dernede.

Klara.

Altsaa Klara?

Jeg hedder ogsaa Klara! Vi er Navner!

Den hvide Kone.

(gior en Bevægelse, som vidner om at Ligheden i Navnet behager hende, men holder sig altid i en Afstand.)

Klara (efter en kort Tausheb.)

I har i Huset meget vist at sysle.
Man seer Jer kun saa sielden.

Den hvide Kone (ryster sit Nøgleknippe.)

Klara.

Jert Besøg
Har noget saa høitideligt. I ønsker
Maaskee det skulde holdes hemmeligt?

Den hvide Kone (lægger Pegefingren paa Munden.)

Klara.

I er saa bleg! Jert Ansigt er bedrøvet,
I er vist ikke lykkelig?

(Et dybt Suk, og et Blik til Himlen.)

Klara.

Men Eders Adfærd er saa ædel dog,
I kan umulig være kun en Tiener.

Den hvide Kone.

Jeg er en født af Turner!

Klara.

O det ahned

Mit Hierte strax. Tillad mig, kiære Tante!
Lad mig omfavne Eder.

(I det hun vil omfavne den Anden, træder denne saa hurtig tilbage at Klara intet faaer i sine Arme.)

Klara.

Ak I er vred!
I undgaaer min Fortrolighed, som dog jeg
Saa gjærne skiænked Eder. Jeg har meget
At spørge om; er endnu ung i Huset.
Min Onkel tier, og den gamle Tom
Veed intet. — Jeg er meget for at læse.
Den gamle Saga, vore Stammefædres
Idrætter, som de selv har skrevet op
Paa Pergament med broget Munkeskrift
Skal være saa forunderlig. — I kunde
Maaskee vel give mig en Efterretning?

Den hvide Kone.

Kom hen i Riddersalen næste Midnat!

Klara.

Vil I ledsage mig derhen min Tante?

Den hvide Kone.

Der seer Du mig.

Klara.

Vel! Næste Midnat altsaa!

Den hvide Kone.

Glem ei dit Løvte!

Klara.

Nei i Sandhed ei. —

Men vil I ikke sætte Eder lidt?

Den hvide Kone.

Jeg har ei Ro. Jeg hørte Dig ved Harpen,
Dens Toner lokte mig. Syng mig et Vers,
Saa gaaer jeg.

Klara.

Hvilket ønsker I?

Den hvide Kone.

Det sidste!

(I det Klara tager Harpen, stiller den hvide Kone sig ben bag en Stol.)

Klara (synger).

Dog i den skiønne Have
Ved Floden er en Kirkegaard;
Saamange sunkne Grave
Med sorte Kors der staaer!
O salig Den, som slumrer der —

(I dette Øieblik slaaer Klokken Tolv paa Stuehuret. Den hvide Skikkelse bevæger sig henimod Døren, kysser et Par Gange hurtig paa Fingeren ad Klara og forlader Værelset. Man hører hende klinge paa Gangen med Nøglerne.)

Klara.

Gud hvad er det? Hvad skulde det betyde?

(Hun lytter med Frygt; i det samme hører man langt borte en Marsch, af de sig nærmende Krigere.)

Ak det er William! Det var det hun hørte!
Vel at hun gik, at i mit Vindue jeg
Kan sige ham mit kiærligste Farvel,
Og kaste ham en Blomsterkost i Hielmen!

(Hun iler ind i sit Værelse.)

(Landeveien, med Skov til den ene Side, Ridderborgen til den Anden. En Flok Bjergskotter nærmer sig under sagte Musik.)

Chor.

Til Kamp, til Storm, nu rask afsted,
Med snelle Skridt, med lette Fjed,
I Nattens dunkle Time.
See, blege Stierne! Brittens Død!
Men Sol skal blusse dobbelt rød
Paa Fjelder frem af Havets Skjød,
Med festlig Purpurstrime.
Som Nattens Rovdyr ile vi
Ad tausen Sti,
Den gamle Ridderborg forbi,
Med Skarp og fældet Landse!
Men Retfærd følger vore Fjed,
Og Seieren skal drage med
Og storme Brittens Skandse.
Troer han at tvinge Klippens Mand?
Vi holde Stand!
Thi Skotland er vort Fædreland.

(De ere standsede ved Ridderborgen)

(Sir Harry, Klara og den gamle Tom aabne deres Vinduer, og tage Deel med i Sangen)

Enkelte Stemmer.

De sorte Skyer dække snildt
Forræderiske Maanes Lue.
Kun nogle Straaler falde vildt —
Ha det er Fingals Aand vi skue!
Han sidder paa sin Solverfly
Og følger ös til Morgengry,
Og synger høit i Stormens Stemme:
Kan Fieldets Søn sin Adel glemme?
Hvor er den gamle, gridske Biørn,
Hvis Heltemod ei Faren rokker? —
O Fingal ryst ei Dine Lokker!
End er vi Kampens ægte Børn!

Sir Harry.

Ja I vil Klipperne forsvare,
I vil beskiærme gamle Borg!
Gaaer, raske Ynglinger! ei Sorg
Skal flynke feig til Eders Fare.

En Gubbe vogte maa sit Huus;
Men har I seiret? Kommer alle!
Her venter Eder Fredens Halle,
Med egelsvomkrandste Krands.

Klara.

Og om den blanke Heltelandse
Skal Pigen vinde Rosenkrandse.
(Hun kaster Blomsterbusken ned til William)

William (stikker den paa sin Hielm).

O søde Blomster! I skal smykke
Med Eders Buskt den blanke Hat;
Afværge Fiendens Hug i Nat,
Og være Vidner til min Lykke!

Sir Oliver (til Harry).

Net saa, min gamle Ven! Ei frygte,
Jeg drager med en udsøgt Flok.
Af stærke Landser har vi nok,
Og Britten kiender Skottens Rygte.
Snart Fingals Søn, i fri Natur,
Skal hilse Dig med Seiersminer;

Naar først til malerske Ruiner
Forvandlet er den stolte Muur.

Tom (til Dick).

Hvad seer jeg hist? Der kommer Taaben;
Aa Dick! tov deg et Øieblik.

Dick.

Hold inde med Din plumpe Raaben!

(afsides)

Hvad vil han mig, den gamle Strik?

Tom.

Du ligner i de blanke Vaaben
En Budding i en Form af Blik.

Dick (slaaer sig paa Maven.)

En Marvebudding? Ja med Æren!
Min Form har Marv, som det sig bør.

Tom.

Du bliver hængt, som Dessertør!

Dick.

Prostituer mig ei for Hæren!
Den Tid, den Sorg.

William (kaster et Kys til Klara).

Du Dyrebare!

Sir Harry og Klara.

Beskjærm o Gud, Din Helteskare!

Choret
(i det Marschen igien begynder).

Til Kamp, til Storm nu rask afsted!
Med snelle Skridt, med lette Fied,
I Nattens dunkle Time.
See, blege Stierne! Brittens Død.
Men Sol skal blusse dobbelt rød,
Paa Fieldet frem af Havets Skiød,
Med festlig Purpurstrime.
Som Nattens Rovdyr ile vi
Ad tausen Sti,
Den gamle Ridderborg forbi,
Med skarp og fældet Landse.
Men Retfærd følger vore Fied
Og Seieren skal drage med
Og storme Brittens Skandse.

Troer han at tvinge Klippens Mand?

Vi holde Stand!

Thi Skotland er vort Fædreland.

William

(i det han gaaer forbi Klaras Vinduer, hæver han sin Haand op til Blomsterne paa sin Hielm og synger:)

O søde Blomster! I skal smykke

Med Eders Buske min blanke Hat!

Afværge Fiendens Hug i Nat,

Og være Vidner til min Lykke!

Anden Handling.

(Et Værelse i Robins Huus.)

Han sidder i en Lænestol og grunder. Fanny sidder ved Alkoven, ved noget Haandarbeide og synger for den lille Betty, som er i Sengen.

Tommeliden var sig en Mand saa spæd,
I Fingerbøls Harnisk var han klæd.
Hans Hielm var hvælvet og hvid og reen,
Det var en udhulet Kirsebærsteen.
En Knappenaal var hans Landsknegtsang,
Selv var han ikkun en Tomme lang.

Tommeliden sidder i Tommeltot,
Der morer han sig saa jevnt og godt.
Tommeliden drager paa Eventyr,
Han vog en Flue, det frygtelig Dyr!

Tommeliden drager i fremmede Land,
Han svømmed sig over en Melkespand.

Der var stor Frygt over al den Gaard,
Af Tandværk leed den kongelig Maard.
Svanhvide sig havde saa liden en Mund,
Den var et Kirsebær, red og rund.
De Læger komme med skarpen Tang,
Den Kirsebærmund var dem altfor trang.

O hvo som uddrager den hule Tand
Skal vorde Drot i det halve Land!
Tommeliden sprang ind med Hielm og Stang,
Hun mærked i Munden det knap engang.
Af Sadlen han kasted den frække Giæst;
Hun mærked neppe det Landsefæst.

Der var stor Fryd over al den Gaard,
Tommeliden ægted den vene Maard.
Prindsessen ham pynted med Sindalsbaand,
Hun bar ham til Kirken paa hviden Haand.

Foragte skal man just ei de Smaae,
Tit naae De, hvor ei de Store kan naae!

Hun sover alt, den lille, søde Glut!
See hvor hun ligger der, med røde Roser
Paa Kinderne! De smaae sneehvide Hænder,
Hun folder dem i Søvne, som hun bad
For sin Halvbroder, for sin kiære William.

(Robin sidder i dybe Tanker og svarer intet.)

Fanny.

See, kiære Mand!

Robin.

Hvad nu?

Fanny.

Den lille Pige,
Hun sover der saa sødt.

Robin.

Lad hende sove!
Hun vaagner tidsnok.

Fanny.

Kiære Ven, hvad er det?

Hvad fattes Dig? Du er saa tankefuld!
Kold tog igaar Du Afsked med Din Søn,
Mens jeg og Betty græd ved Williams Hals.

Robin (i andre Tanker.)

Hvad skriver vi i Dag? Hvor har Du gjort
Af Almanakken?

Fanny.

Lille Betty har
I Aftes revet den i Stykker, Kiære!
Bliv ikke vred! Jeg kiøber Een igien
I Overmorgen, naar jeg gaaer til Byen.
Er det saa vigtigt Dig at vide Dagen?

Robin.

Letsindige! Du seer den gule Maane
Med blegen Ansigt svæver over Heden,
Og veed ei, at hun tæller dine Timer?

Fanny.

Du ængster mig. Hvad grubler Du? Naar hørte
Jeg slige vilde Ord fra dine Læber?

Robin (efter en kort Taushed.)

Du spotter Faren William? Du gier vel!
Hvad er da Livet? Er det da en Skat?

Fanny.

Hvor Betty smiler!

Robin (gaaer hen til Sengen.)

Søde lille Betty!
Du sønderrev Tidsregningen i Aftes,
Betyder det, din Fader bør betaler?

Du elskte Noer! i himmelsk Hvile
Hun slumrer som en Engel her.
De runde Kinder venligt smile
Med Sundhedsæblets Purpurskiær.
Vaagn ei! Du vaagner kun til Kummer.
Sov saligt i en evig Slummer!
Stig til den Gud, som har Dig kiær.
Og naar Du er en Engel der,
Saa bed til ham som Synd forlader:
Tilgiv o Gud! min arme Fader!

Fanny.

Gud hvad er det? Du ønsker Barnet Døden?

Robin.

Stsi ikke! Lad den lille Stakkel sove!

Fanny. (med udbrydende Taarer)

O hvor jeg er ulykkelig! Har alting
Forvandlet sig? — Du var en driftig Landmand!
Ung, stærk og munter! Elskte mig; og Alt
Gik godt. Med dine Hænders Arbeid skaffed
Du Huset Velstand. Strax i Forsiningen
Forstod Du med den skjønne velske Ploug,
Som selv Du opfandt, at behandle Marken
Med dobbelt Flid. Den gav Dig dobbelt Løn!

Robin.

Den velske Ploug! Saa husker Du den Ploug?

Fanny.

Jeg husker Alt! Du reiste glad til Staden
Og kiøbte Sæd, som var af ældren Kraft.
Det skjønne Foraar saae Dig haabefuld,
Og Høsten saae Dig riig.

Robin.

Det var naturligt!

Ei sandt?

Fanny.

Det sandt Enhver. Ak havde Du
Kun været saa forsigtig Robin, som Du
Var flink og arbeidsom. Men ak, desværre,
Dit Ungdoms Liv, Soldaterstandens Vaner,
Formaaede Du ei reent at kaste bort.
Det slemme Tærningspil, den Vin!

Robin.

Som vundet,
Ulykkelige Hustru, saa forsvundet.
Velsignelsen er ei ved slige Gaver.
Det er kun Satans Nøt, som han udspænder,
Kun Sodoms Æbler, Fanny! Purpurrede
Paa Skallen, men indvendig fyldt med Aske.

Fanny.

Hvi ængster Du mig? Aabenbar mig Alt!

Robin.

Ja det er Tid, jeg kan ei dvæle længer.

Saa hør mig Ulykkelige. Erindrer
Du fra vort Samlivs første Dage, Fanny,
Den Hule, dybt i Høien, ikke langt fra
Det Huus vi boede, nær ved Weverley?
Ei langt fra Ridderborgen, hvor man sagde
Moer Ludlam spøgte?

Fanny.

Jeg har ikke glemt den.

Vi gik den mange maaneklare Nætter
Forbi, naar vi i Weverley besøgte
Din gamle Fader og kom silde hiem,
Men mærkte intet.

Robin.

Hørte Du ei tit
Hvad man fortalte der om Ludlams Hule?

Fanny.

Jo, som saamangen Ammestuefortælling.

Robin.

O Fanny! veed Du mere nu, end Barnet
I Ammestuen om Naturens Kræfter,
Og om den skiulte Magt, som styrer dem?

Fanny.

Man sagde Moder Ludlam laante gjærne,
Men den, som ei til rette Tid og Time
Tilbagebragte Laanet, fandt man død
I Sengen over den bestemte Midnat.

Robin (angstelig.)

Skynd Dig! Gaa ind — Hvor mange Penge har Du?
Jeg gav Dig ofte meget. Du har meget!

Fanny.

Min Gud hvad fattes Dig?

Robin.

Hvor meget har Du?

Fanny.

Halvtredsinstyve Kroner.

Robin.

Ikke flere?
Jeg gav Dig meer, jeg gav Dig hundred Kroner.

Fanny.

Jeg deelte Halvten med de Fattige,
Selv har jeg ikke ødt en Skiærv, det veed jeg. —

Robin. (slaaer Hænderne sammen)

Ulykkelige Du har dræbt din Mand!

Fanny.

Fortvivlelse! Hvad ahner mig?

Robin.

Det Rette!

Jeg skylder Ludlam firehundred Kroner,

Og skal betale dem i denne Nat.

Fanny.

Du Evige!

Robin.

Bereed Dig paa det Værste!

Jeg holdt det hemmeligt, saa længe muligt,

Nu bryder Dæmningen. — Den velsse Plong

Som skaffed mig min første Velstand, laante

Jeg først af Ludlam. Dengang vidste jeg

End at forbinde Fliden med min Lykke.

Jeg efterlignede den, og bragte den

Tilbage strax til rette Tid. Saa gik det

Med Sæden; saa med Summen hvorfor jeg
Har bygget dette Huus.

Fanny.

O gode Himmel!
Saaledes er Du kommen til din Velstand?

Robin.

Ja, til den skiønne, klare Sæbeboble!

Fanny.

Gaa! sælg dit Huus! sælg al din Eiendom!
Skynd, skynd Dig for det er for silde.

Robin.

Fanny!
Det er for silde. Alt er solgt — og borte.

Fanny.

Du eier intet?

Robin.

Jo, tohundred Kroner.
Jeg skulte paa, Du havde hundrede,
Saa mangled mig kun Eet!

Fanny.

Er det en Drøm?

Hvad har Du giort Ulykkelige?

Robin (med et fortvivlet Smil).

Hvad

Saa Mangen giorde. Fanny! Ingen Ludlam
Behøves for at friste Menneſket.
Det gyſelige Lykkeſpil, Du ſeer
Det daglig, og dog tvivler Du om Hører?
Jeg kunde levet rolig og beſkeden,
Da lokked mig det gyldne Haab om Vinding,
Jeg greb i det forræderiſke Sølv,
Skum blev det i min Haand — nu er jeg fanget!

Fanny.

Saa hører Dig da intet til?

Robin.

O Fanny!

Slet intet. Huſet er for lang Tid ſiden
Alt pantſat, ligeſom vort Boſkab. Oſte
Jeg laante hos den gyſelige Ludlam;

Forspilte hvad jeg havde; maatte laane
Hos Andre, for at tilfredstille hende. —
(med en skaansom Bebreidelse)
Du savned af og til mig mangen Nat —

Fanny (slaaer sine Øine ned.)

Ak ja!

Robin.

Du giorde mig Bebreidelser!
Jeg tang, skiøndt det var ufortient; thi aldrig
Har jeg ophørt at elske Dig, og være
Dig tro; (sukker) da var jeg i Moer Ludlams Hule
For at betale Gielden.

Fanny.

Arme Robin!

Robin.

I Morgen for det dages, skal jeg atter
Betale — jeg har intet — og maa døe.

Fanny (med kiærlig Ild.)

Min elskte Husbond! (omfavner ham) Nei, du skal ei døe
Har jeg fornærmet Dig, og giort Dig Uret?

Robin.

Hvad vil Du?

Fanny.

See, der mangler i din Sum
Halvandethundred Kroner.

Robin.

Ingen Udvei.

Fanny.

Jeg gaaer!

Robin.

Hvorhen?

Fanny.

Til Ridderborgen!

Robin.

Den stolte Turner agter ei din Bøn,
Han hader mig. Er William ei min Søn?

Fanny.

Tæm, elskte Robin, Sorgen,
Jeg skaffer Trøst!
En qvindlig Taare smelter Heltens Bryst.

Robin.

O Fanny skiælv!
Tomhændet kom jeg nys fra ham tilbage.

Fanny.

Det er ei let at trygle for sig selv;
Men Ild for Dig skal give Kraft min Klage.

Robin.

Evige Miskundhed
Skuer Du naadigt ned?
Styrker i Dødens Harm
Fader, din Arm?
Venlig en Engel her
Har en Forbryder kiær;
Nædder en Engels Bøn
Kummerens Søn?

Fanny.

Haabet forsvinder ei
Lyser paa Livets Vei;
Skaaner tit Stormen ei
Svageste Siv?

Begge.

Haabet forsvinder ei,
Lyser paa Livets Vei.
Stormen nedbryder ei
Skiælvende Siv.

Fanny.

Elskede stol paa mig,
Himlen vil rædde Dig.

Robin.

Og hvis den rædder mig,
Hvad er vort Liv?

Fanny.

Jeg tager Betty ved mit Bryst,
Du Spaden i din Arm;
Vi gaae i Verden ud med Trøst,
Og trodse Skiæbnens Harm.

Robin.

Og Himlen er ei længer mørk;
Med vore Børn vi gaae,

Og snart skal i den øde Ørk
En venlig Hytte staae!

Fanny.

Som Eva med vor første Fader
Den skionne Hauge jeg forlader;
Men trøste skal mit huldе Nøer,
Og glad vi dyrke fremmed Jord.

Begge.

Ægteklærlighedens Trøst er stor.
Selv paa golde, skyggefulde Stæder
Vorer Haabets Blomst i Fader/Moder glæder.

Fanny.

O denne Tanke Robin mildner alt.
Held Fanny, at Du kun besøgte Ludlam
I Nattens Huler. — Ja nu er jeg trøstet!
Mod Ludlams Grumhed er der Raad at finde,
Jeg frygter ei den gamle, gustne Qvinde.

Robin.

Dit Mod, min Fanny, vederqvæger mig;
Min værste Qval var den bespændte Taushed.

Du var min Sjæls Fortrolige — nu kom der
En Hemmelighed, som jeg maatte skjule.
Hvergang Du smilte til mig, var det mig
Som om et fælt, langarmet Spøgelse
Drog mig i Haaret, milevidt fra Dig,
Og trued mig, og holdt sin klamme Haand
For mine Læber.

Fanny.

Men — det bliver skjelde.
Bliv her og vent mig hos Din lille Betty!
Jeg bringer Trøst og Redning. Stol paa mig.

(hun river sig los fra ham og gaaer.)

Robin

(allene efter at have stirret ned for sig i dybe Tanker.)

Jeg var en Knøs af ærligt Blod,
Jeg gik i Striden hvor den førtes;
Naar Hornet lød, naar Trommen rørtes,
Da kiæk jeg ved Standarten stod.
Jeg skiftede om min raske Stand,
Og blev en rolig Ægtemand.
En deilig, ung, en dydig Pige

Mig skjænkede sit Hiertes Tro —
Mit Hierte havde ingen Ro!
Og Glæden saaes fra mig at vige.
I Lykkens vildtforvovne Hiul
Min høire Haand var vant at gribe. —
Den taug, den frække Krigens Pibe,
Da søgte jeg til skumle Skiul.
Plougjernet gik for langsomt mig,
Mig Marken kieded med sin Torke;
Da lokked mig det lumske Mørke,
Og Helvede forførte mig! — — —
O Engel! men paa Sølvervinger
Du atter min Forløsning bringer?

Den Lille sover. Det er lummert her!
Jeg maa lidt ud i Aftenrødens Skiær.
De sagte Vindpust skal min Pande kiøle,
Mit Hierte skal Naturens Skiønhed føle.
Nu lukker det sig ikke længer til.
Paa Bænken jeg min Fanny vente vil.

Beed lille Betty for din Faer i Dromme,
At ei han i sit eget Blod skal svomme.

(Han gaaer.)

Værelse paa Ridderborgen.

Sir Harry. Miss Klara. Sir John Bull sidder ved et lille Bord og spiser.

John Bull.

Naar I tager i Betænkning Miß, at jeg skal hiem endnu i Nat; at min Skimmel har forstrakt det venstre Bagbeen; saa vil I ikke undres over, at jeg reiser tidlig bort, og at jeg tager lidt Spirituosa og Animalia til mig, af Frygt for den febrile Aftenluft.

Klara.

Vel bekomme Eder Sir!

John Bull.

Man siger, forelskede Folk har ingen Appetit; men det er Løgn. Man har aldrig meer Appetit

end naar man er forelsket. Det er let at begribe: Hiertet banker stærkere, Hiertet staaer i Forbindelse med Lungerne ved Arteria pulmonalis; Lungerne trykke Mellemgulvet, Mellemgulvet hænger sammen med Tarmene; Tarmene frige, og naar Tarmene frige maa man have Mad.

Klara.

Det er billigt.

Sir Harry (i Lænestolen ved sin Pibe).

Lutter Humor, Klara! Lutter Humor. Som jeg siger Dig: Et forslaget Hoved min Ven Sir John Bull.

John Bull.

Herlig Porter, God bless me! God Beafsteek, God dam! — Det er bedre end Thee. — Af Thee faaer man blege Kinder, lange Øine og trnde Haar ligesom Chineserne. Tykke Maver faaer man hvordan saa Satan man bær sig sig ad. Naa, Eders Skaal! En Ven, som en Herkules, en Pige som en Adonis. Hvad mangler endnu John Bull, for at være det lykkeligste Menneske?

Sir Harry.

Pigens Samtykke, Sir John!

John Bull.

Ja! og lidt mindre Omfang, Broder Harry! Deri stikker det! Hun er af denne Verden, hun forlanger Smekkerhed. Hvor skal den komme fra? Om to Matroser vinde mig et Toug omkring Livet, og furre mig til en Mast, saa vinde de ikke en Linie i en Time. Men de fede Folk ere de bedste. De synde mindst, thi de sove meest. De ere et Billed paa Universum, thi Jorden er rund. Ere de hidsige, saa varer det ikke længe. Der er Fugtighed i deres Krudt; det dræber ikke som af Bøsse, men sprutter kun, som en Troldkælling. Min eneste Feil i hendes Øine er, at jeg er en Engellænder. God dam, jeg er ikke meer en Engellænder, end en Diævellænder! Jeg er en Cosmopolit, min Broer! Det vil sige: Jeg har en Plantage i Vestindien. Jeg indlader mig ikke i politiske Stridigheder. Jeg leyer paa mit Slot, og gaaer paa

Jagt som Nimrod mod vilde Dyr; især mod Ræven, den lumske Hund!

Klara.

Endnu et Stykke, Sir John?

John Bull (griber hendes Haand.)

Ja! Et Pigestykke! Vil Du ha'e mig, saa ta'e mig og grin ikke af mig.

Klara.

I gaaer hurtig tilværks Sir.

John Bull.

Vil Du leve, som en Prindsesse, saa kom! Spleen har jeg ikke. Jeg havde en Onkel, som hængte sig, fordi han havde for mange Guineer, og en Broder som druknede sig, fordi han havde for faae. Jeg holder Middelveien mellem Galgen og Vandet; sidder paa Landet, spiser Plumpbudding og drikker Porter! Vil Du være min Halvedeel?

Klara.

Det vilde være for meget for mig, Sir!

John Bull.

Lad alt Nationalhad, fare ad Helvede til. Du gior Engellænderen uret. Han er stolt? Egennyttig? Snik Snak! Foi ham bare lidt, saa skal Du see hvor artig han bliver. Giv ham Frihed paa Soen til at kapre hvad han vil. Giv ham Skotland og Irland, giv ham Øerne i Vestindien — giv ham Asien og Amerika, giv ham Africa og Landene i Sydhavet! Giv ham alle de Gnalfinger, som ligge rundtomkring Europa: Sicilien og Sialland, Sardinien og Fyen, Maltha og Anholt, og hvad det Djævelskab hedder! God dam! han forlanger ikke meer. Og jeg er fornøiet, naar jeg faaer Dig, og beholder hvad jeg har!

Klara.

I maa undskylde Sir, at jeg endnu ikke kan give Eder bestemt Svar.

Sir Harry.

Klara! Du faaer ingen bedre Ægtemand. Han er saa god som Dagen er lang.

Klara.

Bedste Morbroder, maa jeg tale et Par Ord med Eder i Cenrum?

John Bull.

Det var ret! Der maa overlægges og voteres i Parlamentet. Midlertid sidder jeg her udenfor, spiser Beafsteak, drikker Porter, lader Eder gjøre hvad I vil, og repræsenterer det fri engelske Folk. Kommer Du tilbage og giver mig Ja? Godt. Faaer jeg Nei? Slemt! — Men jeg hænger mig ikke, det har jeg forsvoret. Jeg er killen, jeg kan ikke taale Noget om Halsen, derfor gaaer jeg med sort Baand i Skiorten. Jeg drukner mig ikke! Jeg har Vandskræk! Jeg er bidt af en gal Hund. Jeg er en Stoiker, Broder Harry, i Tænkemaade; en Epicuræer i Levemaade og en Cyniker i Handlemaade. Jeg har studeret i Oxford! — Gud være med Eder! Dette Glas tømmer jeg imidlertid paa Eders Sundhed.

(Sir Harry og Miss Klara gaae.)

John Bull. (allene ved Bordet).

O hvor det dog er skiønt at have
Himmelens Gave,
Herlige Fieldslot, rummelig Have,
Trivelig Mave!
O hvor det dog er skiønt at have
Alting fuldstændigt og godt.
Ak men hvad hielper den hele Gave?
Uden en Evalil i min Have
Blier jeg en Slave
Dog paa mit Slot.

Alderen kommer, hvem skal arve?
Altid kan man ei saae, ei harve!
Løbe paa Jagt og sigte, skyde,
Stedse ved Bordet ei sig fryde,
Hiertet har og sit Krav.
Skiønneste Klara, Du har smertet
Inderligt din John Bull for Hiertet,
Læg min for Tiden ei i min Grav.

Bliver Du min, ha hvilke Dineer!
Skiønne Soupeer,
Herlige Baller og Assembleer,
Alt hvad der kisbes kan for Guineer,
Tiener, Laquai
Mangler Dig ei!
Vil Du ha'e Maaner og Nattergaler?
Elskte saa mange som Du befaler.
Kiærlighed taler,
Eisteren lyder.
Vil Du et Kildevæld? Det flyder!
Alt skal Du saae,
Vel at forstaae:

John Bull maa glide med i Kisbet,
Thi uden den bevidste Bull
Gaaer hele Drømmen strax i Lsbet,
Og svinder i sit eget Nul!

Fanny kommer forlegen ind.

Man sagde mig at jeg her vilde træffe Sir Harry, — men — her er Fremmede.

John Bull.

Hvad vil hun? Mon det er en Pige her af Huset?

Fanny.

Tienerinde! min Herre! Kunde jeg ikke maaskee faae Sir Harry i Tale?

John Bull.

Jo i Morgen mit Barn!

Fanny.

Jeg maa endelig tale med ham i Aften, min Herre!

John Bull.

Det gaaer ikke an! han har Forretninger!

Fanny.

Hvert Øieblik stiger min Angst. Hav den Godhed min Herre! beed ham komme ud!

John Bull.

Da havde jeg noget at gjøre. Der deliberereś om Sager derinde af yderste Vigtighed.

Fanny.

Kommer han ikke, saa har jeg for evig tabt min Mand.

John Bull.

Bliver han der ikke, saa har jeg for denne Gang tabt min Kone.

Fanny.

O min Herre! De har Synd af at spotte en Ulykkelig.

John Bull.

Jeg spotter Ingen. Men nu skal I lade mig have Ro. Der er Tid nok til at tale med Manden i Morgen, naar jeg er borte.

Fanny.

Nei, nei, jeg gaaer ikke bort uden Trøst, uden at bringe min ulykkelige Mand et Redningsmiddel.

John Bull.

Et Redningsmiddel? Hvad fattes ham? Skal han have noget af Frøken Klaras Haandapothek? Rhabarbra? Campher? Dyvelsdræk?

Fanny.

Hvis ikke Sir Harry gior os et Laan, saa ere vi grændseløs ulykkelige.

John Bull.

Et Laan? Hvad for et Laan? I vil dog ikke laane hans Søsterdatter?

Fanny (sukkende).

Det er et Pengelaan, Sir!

John Bull.

Penge? Ikke andet end det. Er det noget at giøre saadan Blæst for? Hvormange skal I have?

Fanny.

Det vilde blive for vidtløftigt at udvikle Eder —

John Bull.

Jeg er heller ingen Ven af Vidtløftigheder; jeg er saa vidtløftig nok selv.

Fanny.

Vi behove nødvendig halvandethundrede Kroner.

John Bull.

Og for saadan en Bagatel vil I holde mig Tiden op, og maaskee forspilde mig det gunstige Øieblik?

Fanny.

Ak Sir! vor hele Skiæbne hænger —

John Bull (falder hende i Talen).

Saa skynd Jer at skiære den ned af Galgen igien, inden den qvæls. Forklædet i Veiret! Kan Du gramse? (han kaster hende en Pung i Forklædet) Der er hundred og halvfierdsindstyve Kroner i denne Pung.

Fanny (knæler).

Ædle Mand —

John Bull.

Dumme Stræger! Staa op! Gaa Jeres Vei! Nu er jeg ikke stemt til at høre Velsignelser.

Fanny.

Er det en Drøm? Vil I virkelig laane os disse Penge?

John Bull (lytter).

Der kommer han tilbage! Nu gjælder det at holde Ørerne stive.

Fanny.

Modtag endnu engang min —

John Bull (stamper i Gulvet).

Hør Kiælling, gior mig ikke gal i Hovedet! Vil Du gaae?

Fanny.

O min elskte Robin, Du er reddet. Himlen velsigne Eder min Herre!

John Bull.

Det er da en Satans Mund der sidder paa den Kiælling!

(Fanny gaaer).

Sir Harry kommer forlegen.

Min gode Ven!

John Bull.

Nu, Broder Harry? Nu?
Hvad synes Pigen om mig?

Sir Harry.

Hvad hun synes?
Jh nu, hun synes intet uden godt.

John Bull.

Det er mig kiært. Saa vil hun ægte mig?

Sir Harry.

Hun veed at Du er riig, at Du er brav;
En isierlig godhiertig Bulderbasse;
Tilgiv mig, Broder, det er hendes Ord!

John Bull.

En isierlig godhiertig Bulderbasse?
Det kan jeg lide; det er altid godt Tegn
Naar Pigerne blir næsvits. Svar igien,
Hun er en sød, vemodig Fivelin!
God dam! der kommer noget ud af, Harry!
Naar i Duet vi føre en Concert op!

Sir Harry.

Hun siger at hun aldrig kunde ønske
Sig bedre Mand end Du —

John Bull.

Det er mig kjært.

Sir Harry.

Ifald hun vilde gifte sig.

John Bull.

Ifald?

Sir Harry.

Men — da hun synes at det er for tidligt —

John Bull.

For tidligt for en Mø paa fytten Aar?

Sir Harry.

Og vel i visse Maader og for silde —
Du veed hvordan de unge Piger ere!

John Bull (gaaer hen til Brødkurven, tommer den, og rækker den til Sir Harry).

Fiy hende den fra mig!

Sir Harry.

Hvad vil det sige?

John Bull.

Nu er det mig, forstaaer Du, som har givet
Din Søsterdatter Kurven.

Sir Harry.

Af! saaledes.

John Bull.

Forstaaer Du mig? Jack! Tom! hvor er min Kleppert?

Tom.

I Stalden, Sir.

Sir Harry.

Tilgiv mig Broder John!
Det er ei min Skyld.

John Bull.

Din Skyld at jeg giver
Din Søsterdatter Kurven? Nei naturlig.
Du er vel ikke gal! — Er Mæren sadlet?

Tom.

Den staaer parat.

John Bull.

God Nat, min Kammerat!

Sir Harry.

Du stilles dog vel ei i Vrede fra mig?

John Bull.

Paa ingen Maade! Jeg har al Respekt
For Dig, og for din lille Søsterdatter;
Men ægte hende, Broer, det kan jeg ikke;
Jeg har min Aarsag.

(raaber ud af Vinduet)

Jack! træk Hesten frem.
Farvel min Broer! Du glemmer dog vel ikke
Snart at besøge mig?

Sir Harry.

Nei sikkert ikke!

John Bull.

Tag lille Klara med. Det er mig klært
Ifald jeg ellers kan fornøie hende
Paa andre Maader; men med Ægteskabet,
Forstaaer Du mig, der bliver intet af.

Farvel. Jack! Jack! God dam, jeg laer Dig hænge,
Hvis Du ei skynder Dig. Glem ikke Kurven.
(Han tager en Muffe der ligger paa Stolen, stikker den under Armen og vil gaae.)

Sir Harry.

Hvad tog Du der?

John Bull.

Min Hat.

Sir Harry (smilende.)

Miss Klaras Muffe!

John Bull.

En Muffe? Jeg er gal. Den sorte Farve
Bedrog mig.
(bukker for Muffen)
Tusindgange om Forladelse,
Min skionne Muffe! Sid jeg var en Muffe,
Saa nægted Miss mig ei sin hvide Haand.
Undskyld min Dristighed! Hils Eders Frøken!
(puster paa den)
Beed hende naadigst at tilgive mig,

Fordi jeg tog Jer under Armen. (puster igien) Ak,
Jeg haaber dog det har ei skadet Jer!

(Stamper ad Sir Harry som vil følge ham)

Bliv der! God dam! jeg vil ei følges af Dig.
Jeg sætter aldrig meer min Fod i dette
Fordømte Huus! Gaa til Din Søsterdatter!
Du er en gammel Mahæ! og jeg er
En Nar, fordi jeg ærgrer mig derover.

(Han gaaer)

Tom.

Den Ven var vred.

Sir Harry.

Det bilder han sig ind.
Jovermorgen kommer han igien,
Som intet var i Veien.

Tom.

Han er dog lidt
Utaalelig.

Sir Harry.

Det kan jeg ikke sige.

Jeg lider heller ham end disse tvære
Indbildske kolde Narre; foretrækker
Hans Mave dog, Abeddens spidse Næse.

Tom.

Jeg veed ei hvad han tænker paa. Tør slig
En skaldet Herre beile til vor Froken?
Han kom tilpas.

Sir Harry.

Gid hun i alting var
Saa, kræsen Tom. For at adsprede hende
Har jeg tilladt, hvad ei man burde.

Tom.

Hvad da?

Sir Harry.

Hun bad mig saa indstændigt og saa venligt
At maatte gaae i Nat til Riddersalen,
Jeg — loved det.

Tom.

I spøger.

Sir Harry.

Stakkels Pige!

Hun sad og græd idag den hele Tid.
Jeg var lidt haard, maaskee lidt altfor haard.
Hvis det kan trøste hende! Man har sagt
At sundom Phantasiens Drømmeværk
Adspreder bedre Sorgen end Fornuften.

Tom.

Hvad vover J? Erindrer J ei, hvad
Der selv er hændet Jer i denne Sal
For femten Aar?

Sir Harry.

Jo, meget vel. Fra den Tid
Staaer Salen lukt. Men skal den altid staae,
Som et afsides Spøgelsegemak,
Der gisr min Borg berygtet og forhadt?
Hun frygter ei. Du siger selv Giænfærdet
Har ofte mødt paa Gangen hende; hilst
Med Venlighed. Maaskee er Klara den,
Der er bestemt til hurtig at opdage

En Hemmelighed, som alt hundred Aar
Har skiult med Rædsels frygtelige Tæppe.

Tom.

I vover meget, Sir.

Sir Harry.

Jeg vover intet.
Om der er Spøgelser, om der er ingen —
Min faste Tro er at de intet mægte
Mod reen Uskyldighed. Lad hende gaae!
Jeg selv med Dig og alle Husets Folk
Vil være rede. Skulde noget høres,
Saa maae vi ile hende flux tilhielp.
For Støi og Lys er slige Giæster bange.

Tom (gysende).

Jeg var tilfreds John Bull var her igien;
Deslige corpulente Spøgelser
Er ei saa frygtelige, som de Mavre.
Alting forener sig, for ret at giøre
Det melankolsk i Aften. Gartnerens
Den gamle Stoffers Kone —

Sir Harry.

Er hun død?

Tom.

Der lod, som ganske vist hun vilde himle.
Ligkisten var bestilt. I Middags blev
Hun bedre! Men i Dæmringen nu nylig,
Kom Snedkermesteren med sine Drenge
Og bragte den i Procession. Nu staaer den
I Gangen; lugter frisk af Fyrretræ,
Og stoder Folk, med sine skarpe Kanter,
Som gaae forbi i Mørke.

Sir Harry.

Gamle Giæk!

Tom.

For hvem er den bestilt?

Sir Harry. (leer)

For Spøgelset!
Jeg haaber at det alt er Selvbedrag!
En panisk Skræk, der har indsneget sig
I Borgens Krog, som yngler nu i Mørket,

Og som forsvinder i sit eget Mulm,
Saasnart vi nærmer os med vore Fakler.

Begge.

Naar Mørket slukker Aftenrøden
Og synker over Dal og Krat,
Da staaer som Billede paa Døden
Den høie, stierneklare Nat.
En Ahnelse vi dybt fornemme,
Der leder Sjælen vidt omkring,
Og Stormen varsler, som en Stemme
Der aabenbarer skjulte Ting.
Men neppe flygter Gravens Ugle
For Østens unge Purpurfryd,
Før lifligt alle Himlens Fugle
Tilqvidre Hiertet: Haab og nyd!
O Nat! Du Billede paa Sorgen,
Hvi skal jeg da din Rædsel skye?
Med Rosen aabner sig i Morgen
Mit Haab for Staalerne paa ny!

(De gaae.)

Tredie Handling.

Uden for Robins Huus. Træbord og Bænk.

Robin (allene).

Jo længer Fanny udeblier, desmeer
Det gyser i mig. Aftenen er kold,
Skiøndt dog det burde være lunn Sanct Hans Nat.
Mørkt vil det aldrig blive.
Man tænker det er Dag endnu, saa er det
Vel ikke langt fra Midnat. Og imorgen
Imorgen Klokken tre,
Naar Østerskiæret seirer over Vestens
End neppe slukte Skin; naar alt hvad aander
I Dynen hyller sig for Morgenkulden;
Da skeer Henrettelsen! da skeer den, hvis
Jeg bringer ei de firehundred Kroner,
Og lægger dem i Ludlams blege Haand.

Den gustne Maane staaer saa fælt derhenne
Og leer i Horizonten. Hu! mig synes
Den ligner Ludlam. Hvor hun griner ind
Ad Forstudsren paa mit gamle Sværd,
Der hænger fort paa Væggen. Dette Sværd,
Der spotter mine sidste Dages Ladhed,
Og som min Søn forsmaaede, fordi Tiden
Haant havde rustnet det. Det klinger, synes mig
Man siger naar det klinger i et Sværd
Hos Bødelen — Hu! hvilke fæle Tanker.
O kom min Fanny! Sover Du min Betty?

(han seer ind ad Vinduet.)

Ja sødt! Du kiender ei din Faders Uro.
Hvert Øieblik den vorer, som paa Skibet
Den salte Død, uagtet Pumpen gaaer.
Det staaer mig alt til Hagen, — end et Blund,
Saa har mit Fartsi endt sin korte Gang,
Og hvor er da den Bielke, som kan redde?

(han sætter sig ved Bordet og støtter sit Hoved paa sin Haand.)

George (en gammel Soldat, kommer med Tornister paa Ryggen syngende:)

Piben lyder, Trommen skralder,
Nu afsted til munter Dyst!
Kort kun er den raske Alder,
Skynd Dig, Landsmand, før Du falder,
Lev Dit Liv med dobbelt Lyst.

Bange Sorg, og Frygt for Døden
Svinder ved Kartovens Larm.
Blussende, som Morgenrøden,
Staaer Soldaten, spotter Døden,
Møder Faren med sin Barm.

Feighed ved den lave Hytte
Vengster med sit Hundebiæf.
Mask Forandring! dagligt Bytte!
Staa bag Vasken, grønne Skytte!
Lad din Riffel, sigt — og træf!

Stærke Løver ei forsage,
Naar end Tigre paa dem sprang.

Helten bør i Dysten drage,
Den som Magten har skal tage,
Det er i Naturens Gang.

Lad i Dorskhed Bondemanden
Tærske Kornet paa sin Lo;
Selv med sølvgraa Haar i Panden
Hylder jeg Soldaterstanden,
Og i Telten vil jeg boe.

Robin.

Hvad seer jeg der! George Wilkins!

George.

Peter Robin!

Hvad Djævlen, gamle Kammerat, Du her?
Og i en Bondevams?

Robin.

Velkommen George!
Ja, jeg er Bonde, her Du seer mit Huus.

George.

Det var da Satan! Du et Huus? Du Bonde?

Fy Skam dig Robin! Sneglen har et Huus!
Du Bonde? Nu man skal dog ingenting
Forsværge her i Verden; men det vilde
Jeg dog vel svoret paa, naar vi i Flandern
Sad ved et Træ i Leiren; naar Du skiød
Kasketten op paa skraa, og lod paa Trommen
Den lette Tærning klinge! Eller naar,
Med Blus paa Kinden af den gamle Vin,
Vi fulgte Fienderne med spændte Bosser
Og skiød dem Kappelær af Hælene.

Robin.

Ungdom og Visdom følges sjælden ad.

George.

Det gior de vel i! Visdom fik sin Helsot,
Den er kun slet til Beens. Men er det rigtig
Dig selv med dette Bededagsansigt?
Kom lad mig see! Jeg troer dog det er Dig.
Men hvor er nu de martialske Øine,
De skarpe Træk? Behængt med Dovenfedt!
Og Dovenfedtet atter blegt indfaret

Med Angest for at miste Lænestolen,
Kiødgryden og den magelige Rede.

Robin.

Du er endnu den samme vilde Knægt,
Som for en Snees Aar siden.

George.

Det var ilde
Bestædt med mig, ifald jeg ikke var det.
(han slaaer Ild og tænder sin Pibe.)
Seer Du det Fyrstaal? Saadan saae det ud
For hundred Aar, kun med lidt færre Skaar,
Jeg har lidt flere Rynker. Det betyder
At vi har begge givet Ild, fra den Tid.

Robin.

Hvad vil Du nu?

George.

I Krig.

Robin.

For at forsvare
Dit Fædreland? Hvad vil Du da i Skotland?
Du er en Britte.

George.

Kampen er mit Land,
Og hvor der er en Helt, der er min Herre.
Den som betaler meest, den tiener jeg;
Og hvad jeg tiener oder jeg. Hvis ei
Der leved Folk som jeg, saa gik Naturen
Tilsidst af Stilstand i Forraadnelse.

(Han kaster en stor Pengepung paa Bordet.)

Robin.

Hvad har Du der?

Georg.

Femhundred gamle Kroner.
Den Ballast er mit lette Skib for tung.
Jeg haaber snart at tabe dem igien,
Der er jo Krig, hvad skal man saa med Penge?
De er for Herre kun i Fred.

Robin.

Femhundred?
Ei Du er rig!

George.

Ja lige fra i Aftes!

Jeg vandt dem fra en mødfket Hestepranger,

Til Straf fordi den Gavtyv spilte Huden

Paa Hestene, og fored dem med Luft.

(Han aabner sit Torniſter, tager en Flaſke frem og tvende Bægere, som han sætter paa Bordet; spodſk)

Du drikker vel ei heller mere Viin?

Robin.

Naar den er god, et Glas imellemstunder.

George.

Du fik den ikke bedre hos en Churfyrst

I Tydſkland, hos en Kiøbmand i Bordeaux,

Og hos en Sultan i Conſtantinopel.

Jeg maa vel ikke byde Dig et Bæger?

Robin.

Hvorfor ei det, min gamle Kammerat?

George.

Ei! Du har Tollerance, Taalerads!

Hvad er det nu, de Lærde kalde det?

Naa, paa fornyet Bekiændtſkab!

(klinker.)

Robin.

Tak! (de drikke.)

Din Vin

Er meget god.

George.

Ifald saa er, saa maa

Der synges til den. Drik forunden Sang

Er som en deilig Mund forunden Kys!

Robin.

Jeg kan slet ingen udenad. Jeg har

Ei sunget muntre Viser nu i lang Tid.

George.

Det kan jeg tænke! Alle skiønne Kunster

Har han paa Hylden lagt. Fy skamme Dig!

Erindrer Du den gamle Vise, som

Vi sang saa ofte, mangen kiølig Aften

I Brabant, naar den trinde flamske Pige,

Med røde Kinder og med gule Lokker

Bag Huen, satte skylte Glas paa Bordet?

Robin.

Jeg troer jeg kan den.

George.

Vel, den maae vi synge.

(De sætte sig; Georg skienker i begge Bægre og synger)

Vil Du være stærk og fri,
Præs de røde Druer!
Vil Du staa Fortuna bi,
Nær din Ungdoms Luer.
Fro til Kampen ile vi,
Da naar Faren truer;
Hilse paa vor Blomstersti
Jomfruer og Fruer.

Robin.

Kort kun er den grønne Vaar,
Livets Timer ile;
Snart den hvide Vinter spaaer
Om den lange Hvile.
Men selv under sølvgraae Haar
Rød kan Kinden smile,

Og hvor Bachus Bæger staaer,
Hænger Amors Pile.

Begge.

Lær af Rosen i sin Lund
Purpurvarm at fryde;
Lær i Kampens raske Stund
Fiendens Landse bryde.
Ingen Plet paa Jordens Rund
Reent er uden Lyde;
Den er lykkelig, som kun
Ret forstaaer at nyde!

Robin.

Hvor underlig den gamle Sang har stemt mig,
Den minder mig om mangen munter Time,
Som længst forsvandt, som kommer aldrig meer.

George.

Og hvorfor aldrig meer? Er Du alt død?
Er Du et Gienfærd alt, som seer tilbage
Paa Livet fra din Grav?

Robin (klinker).

Din Skaal, min Broder!

Du lader til at være lykkelig;
Jeg var det maaskee paa en anden Maade,
Hvis det var Skiæbnens Villie.

George.

Nu saa maa
Du friste Skiæbnen. Hvordan staaer Du Dig?
Er det dit eget Huus?

Robin.

Det kaldes mit.
Jeg har et yndigt Barn, en kiærlig Hustru,
Det er min bedste Rigdom.

George.

Ja, ja, ja!
Det er ret godt for Krigen og for Hæren,
At der anlægges Børnefabriker.
Der flydes meget bort imellem Aar
Og Dag. Det Hul maa atter fyldes. Men
Du havde jo en ældre Søn?

Robin.

Ja med
Min første Kone. Han er nu Soldat.

George.

Det kan jeg lide. Nu Bellonas Skaal!
Man sige hvad man vil, det er en Dame
Som er al Ære værd. Vel har hun Fregner
Og Kopar, naar man sluer hende nær ved;
Men Hielmen klæ'er forbandet godt; og Panden
Er majestætisk, Næsen kongelig.

Robin (drikker).

Forvar din Pung, den kunde komme bort.

George.

Saa blev jeg ei utrøstelig for det.
Jeg agter ei det Mammon. Vil Du vinde
Dem fra mig? Vil Du spille Tærninger?

(Han tager Tærninger af sin Lomme, og kaster paa Bordet.)

Robin (gyser).

Hvorledes?

George.

Vil Du spille Tærninger
Om hundred Kroner? Hvis Du vinder dem,
Skal det fornøie mig, og taber Du,
Saa skal det ikke grænme mig. Du sidder
I Velstand, hvad er det for Dig?

Robin (afsides).

Min Gud!
Er det en Styrelse fra Dig? Jam nytte
De inter. — Hvis jeg vandt? — Den arme Fanny!
Hun tøver, kommer sikkert trostesløs,
Saa er der ingen Redning. Vinder jeg,
Saa er min Nød forbi; og taber jeg,
Saa er ei Noden større nu end før.

George (rasler med Tærningerne i Bægeret).
Betænker Du Dig, gamle Kammerat?

Robin.

Ja! — Jeg vil spille høieft Øine med Dig
Om hundred Kroner.

George.

Det var ret! See her,

Du seer min Pung er fuld af Sølv.

Robin (tager sin frem).

Her er

Tohundred Kroner.

George.

Vel! saa lad os lægge

Dem begge her paa Bordet da.

Robin (sukker).

Velan!

Om hundred Kroner høiest Pine.

George.

Rigtig!

Jeg vil begynde. (kaster) Fem og Tre er Otte!

Robin (ængstelig).

Hvad? Otte? Det var høit.

George.

Nu?

Robin (glad efter at have kaſtet).

Sexer alle!

George.

Der vandt Du hundred Kroner. Om igien!

Robin.

Nu vel! (afſides) Kun eengang til Du gode Skiæbne!
Saa aldrig mere Tærning i min Haand!

George.

Kaſt nu! Qvit eller dobbelt!

Robin.

Ja!

George.

Saa ſkynd Dig!

Robin.

Ja! (kaſter; medſtigende Glæde) Fem og Fem er Ti.

George.

Det var forbandet!
Men Sex og Fem er Elleve. Qvit!

Robin (nedſlaaet).

Qvit!

George.

Det varer mig for længe. Skal vi tage
Eengang for Alle om hvad der Du har
I Pungen?

Robin (spændt).

Ja!

(Det lille Barn vaagner derinde og græder.)

Af Barnet vaagner!

George.

Nu saa lad det vaagne.
Hvad siger det?

Robin.

Vil jeg maa tysse hende.

George.

Kast først, saa gaaer jeg.

Barnet (indenfor grædende).

Gode Faer! Go'e Faer!

Robin (bespændt).

Hun kalder mig med Graad.

George.

Vær ingen Nar,

Spil først, saa er det giort.

Robin.

Nu da i Guds Navn!

(kaster)

To Esser! Jeg Ulykkelige!

(Han river sig fortvivlet i Haaret.)

George (ler).

Hvad

Har Gud at giøre med Hazardspil? (kaster)

Een —

Og To er Tre. Eet Øie meer end Du.

Robin (med et Skrig).

Kun Eet?

George (rolig).

Jeg bruger ingen fleer. (han tager Pungene)

Nu da,

God Nat, min gamle Kammerat! Jeg vil

Ei holde Dig. De kalde Dig derinde.
Den Lille skriger.

Robin (griber ham i Brystet).

Nedrige Bedrager!
Giv mig min Pung igien.

George.

Saa sagte, sagte!
Du river mig Rabatterne fra Kiolen.

Robin (rasende).

Jeg river Dig Dit Hierte ud af Livet
Fordømte Karl!

George (vrider sig fra ham).

Den lille Draabe Viin
Har giort ham ør i Hov'det alt.

Robin
(springer ind i Forstuen og henter sit Sværd).

Her staaer jeg!
Død eller Penge! Giv mig dine Kroner!
Hvis ikke tag mit Liv.

George (trækker).

Nu vaagner jo

Det martialske Væsen pludselig.

Det kan jeg ikke lide. Vel! En lille Prøve.

(De fægte. George saarer Robin, han tumler hen paa Bænken og kaster sig over Bordet.)

George.

Traf det?

Robin.

Jeg haaber jeg har nok.

George.

Aa Snak!

Det var jo kun et Stik ved Nøglebenet.

Det bløder ikke stærkt.

Robin.

Jeg føler det.

George.

Det gier mig ondt for Dig, min Kammerat.

Men paa min Siæl, det var Din egen Skyld.

Naar Du vil drikke, maa Du taale Vin;

Naar Du vil spille Tørninger, saa maa
Du finde Dig i Tab; og vil Du fægte
Maa Du ei glemme contre dégager.

Robin.

Sørg for min Kone, for mit stakkels Barn,
Naar jeg er død.

George.

Det maa vor Herre giøre.
Jeg sørger ikke meer for Dig,
Og ikke meer for dem end for mig selv.
Jeg synger, drikker, og gaaer videre.
Og hvis imorgen hændes mig det samme
Som Dig, saa synger jeg ifald jeg kan,
Det sidste Vers af Den jeg nylig sang;
Og det vil jeg nu synge Dig til Affked.

Falmer hen den skiønne Mø,
Som Du nylig kyste;
Skal Du ei paa Verdens Øe
Længer Dig forlyste;

Blomsten visner, Kisd er Hø,
Høet maa man høste;
Engang skal vi alle dø!
Lad saa det Dig trøste.
Der har Du tyve Kroner til en Feldtskiær!
Farvel! og brug herefter Din Forstand!

(Han lægger Pengene paa Bordet og gaaer.)

Fanny

(kommer med en Torvespand).

Med Glæde Fanny kommer
Til elskte Bo.
Du skionne grønne Sommer!
Nu har jeg Ro.
Mit vilde Blik, min Smerte
Har rørt den Riges Hierte.
Nu er jeg fro!

Robin.

O vee! O vee! det er fuldbragt,
Jeg maa i Grøsset bide.
Du arme stakkels Fanny!

Hvad hielper det at stride
Mod Skiæbnens Magt.

Fanny.

Hvo ligger der i Blod og Saar?
Gud! Jeg forgaaer.
Min Mand!

Robin.

Sorg for din Betty hvis Du kan!
Med mig er det forbi.

Fanny (glad).

Min elskte Robin Du er fri,
Jeg bringer her hvad Ludlam kan formilde!

Robin (fortvivlet).

Du bringer det? Ulykkelige Viv!
Det er for silde.
Jeg har forspilt mit Liv.

Betty (kommer grædende).

Min lille Moer! Min stakkels Faer! Ikke græde! Ikke ligge paa Bænken. Betty er bange! Betty kan ikke sove.

Robin.

Kom Fanny! lad Dig trykke
Op til et blodigt Bryst.
Og Du mit Barn, min sidste Lyst!
Saa kaster sig min Krykke.

Fanny (holder sit Tørklæde for hans Saar).

Begge.

Gud din Hielp i Noden,
Gode Gud tilgiv!

Robin.

Styrk min Siæl i Døden!

Fanny.

Skaan en Faders Liv!

(Hun leder ham ind.)

Fierde Handling.

(Værelse hos Robin.)

Fanny. En Læge.

Fanny.

Saa kan jeg være vis derpaa, Herr Doctor!
Alt Saaret ei er dødeligt?

Lægen.

Ei Snak!
Det har ei naaet Ribbenet ret engang,
Arteria mammaria externa
Er kun læderet, og ved Compressionen
Jeg hindret har at han forbløder sig.
Han har ei mistet meget Blod; men lidt
Endeel af Sindsuroligheд. Han fabler
Bestandig om at dø i Morgen tidlig!
Om Klokken tre. Det er det værste! Thi

Man har Exempler paa, at mangen Syg
Just henfov til bestemte Klokkeslet,
Fordi han troede det.

Fanny.

Skiøndt det er Fabel,
Og skiøndt I være kan forsikret om
At alt er Phantasie; saa har I ret!
Deslige Griller ere farlige.
Og derfor, tænker jeg, det er vel bedst
At stille Uhret over Klokken tre,
Naar næstegang han slumrer ind. Naar da
Han vaagner, vil han troe, den fæle Time
Er overstaaet. Er først Frygten borte,
Saa er vel ogsaa Hielpen nær. Ei sandt?

Lægen.

I taler som en snild erfaren Kone.
Har I studeret Medicin?

Fanny.

Nei aldrig.

Lægen.

Man skulde troe det. I det mindste har I
Dog hørt et Curs om Physiologien?
Pathologien er Jer velbekjendt!

Fanny.

Paa ingen Maade! Hvad jeg siger lærer
Jo sund naturlig Menneskeforstand.

Lægen.

Ja seer man vel! Og Menneskeforstand
Den læser man sig ikke til af Bøger;
Det har jeg selv erfaret.

Fanny.

Min Herr Doctor!
I er en god, en hielpsom Mand, det veed jeg,
Og I vil staae mig bi i Nødens Time.
Seer I — jeg maa forlade Eder og
Min stakkels Mand! Jeg maa et Ærinde ud
Saa silde som det er!

Lægen.

Gaae I med Gud!

Han er forbunden; nu beroer det kun
Paa at han ligger stille. Hvad især
Nødvendig fordres er, at smukt han holder
Affecten i Fornuftens stramme Tøile.
Naar I er borte vil det bedre skee,
Saa falder alle Suk, Lamentationer,
Haandtryk, og Blik, og hvad det hedder, bort.
Gaae I! jeg skal vel vaage ved hans Seng.

Fanny.

Gud lønne Jer! jeg kan det ei!

Lægen.

Ei hvad!
Enhver kan komme let paa Knæene
I disse Tider; jeg forlanger intet.
Min Datter Fikke har Jer dog saa kiær!
Hun lærer meget af Jer; sidder gjærne
Og sladdrer med Jer, naar I strikke Strømper.
Ei sandt? Den Pige lover godt?

Fanny.

Tilvisse!

Lægen.

Gaa I med Gud! jeg skal nok vaage for Jer!

Robin (indenfor).

Min Fanny!

Lægen.

Bliv I her! Jeg skal nok give
Ham lidt at drikke. Har I kun en Pibe?
Har I Tobak?

Fanny.

I Vinduet derinde.

Lægen.

Vel, og i Pulverkammet har jeg funden
En gammel sønderslidt Pharmacopie.
Gud veed hvor den er kommet der?

Fanny.

Vi have
Og andre Morskabsbøger, hvis I vil —

Lægen.

Jeg læser aldrig for at more mig,
Men for at lære noget.

(Robin kalder.)

Ja! ja! ja!

Nu kommer jeg! Naar slig en Patient
Faaer sig et lille Fluestik ved Halsen,
Saa troer han strax, det hele Solsystem
Er kommet af sin Ligevægt. Taalmodig!

(Han gaaer.)

Fanny (allene).

Det er besluttet! der maa voves alt.
Jeg gaaer i Mørket ud til Ludlams Hytte.
Snart er det Midnat. — Dette lille Guldkors,
Min Moders Gave paa sin Sottesseng,
Jeg lægger til de Hundredoghalvfems!
Og Bettys lille Skee, og Solvmedaillen
Af hendes Sparebosse! Mine Klæder,
Mit Silketørklæd og det fine Lagen
Fra Brudesengen. Ak det kan vist ei
Forslaae; det gior ei firehundred Kroner;
Men saa skal mine Suk og mine Taarer
Og mine varme Bønner giøre fyldest

For Manglen i den fyldte Sum. Og hvis
Det ei kan være andet — nu saa vil
Jeg gjærne dee for Dig, min Robin, hvis
Mit Liv kan redde Dit!

Farvel min Mand! min Elskelige!
Din Fanny gaaer i Graven glad for Dig.
Ak stakkels Betty! arme Pige!
Skal aldrig meer Du favne mig?
Tie Fanny! Lad ei Taaren rinde,
Om end i Hulen flyde skal dit Blod!
Nu gjælder det at vise Mod
Og Troskab som en Ægtequinde.
Farvel min Mand! min Elskelige!
Din Fanny gaaer for Dig i Graven glad.
Og Du, min Betty, arme Pige!
Hist skal vi aldrig skilles ad!

(Hun gaaer.)

Riddersalen paa Borgen.

(Gammel gothisk, stor og hvælvet. Et stort Bord af Ibenholdt med dreiede Sneglebeen staaer midt paa Gulvet, opfyldt med Manuscripter og Pergamentsruller.)

Klara

(kommer med en Vorstabel i sin Haand).

Her er jeg da! End smerter det min Haand,
Saaledes har jeg maattet dreie Nøglen.
Det lader til, her har ei været Folk
I mange Aar. Dog har i Nat min Tante
Bestilt mig hid. (smilende) Min gode Onkel Harry!
Den gamle Tom! Jeg mærkte de var bange.
Jeg frygter ogsaa, men for Williams Liv,
Deraf det kommer vel, min Phantasie
Faaer ikke Tid til virkesløse Frygt.
Min Fader holdt os Børn fra Overtro,
Og satte Ammen ned i Fangetaarnet
Hvergang hun kom med sine Eventyr.
Det var lidt haardt. Hun maatte tit derned.

Hun kunde aldrig høre Mollen fuse
Dybt under Borgen, aldrig Klokken ringe,
Og aldrig faldt en Kiedel fra sit Sem,
Før strax hun havde sin Historie.
Saa maatte hun i Hullet slakkels Grethe!
Dog vandt vi Børn derved. Hvor her er frøvet.
(seer paa Gulvet.)
Hvad ligger der? En stor sølvarmet Stage
Med Vorlys i. Det lader, som den engang
Var tabt af Haanden i Forskrækkelse.
Men o jeg elsker denne Riddersal!
Hvor dog det er høitideligt! Og selv
Det Skrækkelige har en egen Pirren.

Her sad de gamle Fædre
Ved breden Bord,
For Dagens Fest at hædre
Med Gammensord,
I Staal, som halve Guder,
Med Blus paa Kind;
Fra farvebrændte Ruder
Flød Solens Skin.

Det kunstigskaarne Bæger
Med Druesaft,
Som Hjertet vederqvæger,
Gav dobbelt Kraft.
Hvit for de hulde Koner
Da Skialden sang,
Og mellem Harpens Toner
Led Bægrets Klang.

Hvor er den gamle Vælde?
Mon Kraften døer?
End staae de stærke Fielde
Saa hvit som før.
Men længe sank i Dalen
De visne Løv;
Nu sørger Riddersalen,
Bedækt med Støv.

Mon jeg vel sørge skulde
For her var skiønt?

Af Vintersneens Kulde
Staaer Vaarens Grønt.
Hvi klynke blandt de Døde
I Gravens Lav,
Naar nye Frugter glode
Paa Livets Træ?

Ja William! Du skal atter hæve Dig
Fra Dalens Hytte til den stolte Borgsal.
Som David skal Du fælde Goliath,
Med Kampestenen i din Hyrdeslynge.
Din hvide Stav skal trylles til en Landse,
Din Hat til Hielm, din Taske til et Skiold,
Og Oldtids rustne stolte Adelsværd
Skal ydmygt bøie sig imod din Skulder.
Da skal i denne buehvalte Sal
Vort Bryllup staae;
Og mine Stammefædres Heltesrygger
Skal glæde sig, at Livet ei er dødt;
Men at en Kilde spinger frem paa ny,
Naar gamle Vald er stoppet og forterret!

(Hun sætter sig ved Bordet.)

Her ligge disse gamle Skrifter! Ja
Hvis kun man kunde finde Rede i dem.
Det maa min Tante hielpe mig lidt med.
Man kan ei see! — Jeg tage vil den store
Solvlysestage der paa Gulvet; tænde
Dens Lys, og slukke saa Vorstabelen.

(Hun tænder de tre Lys)

Hvad ligger der? Et gammelt Pergament,
Heel tæt beskrevet, og med mange Pletter
Af Fugtighed. (læser) "Balladen om Fru Klara,
Det hvide Gienfærd, paa det gamle Blackstone."
Blackstone? Det er jo dette Slot! Om Klara,
Min Navne? Tante hedder ogsaa Klara.
Det Navn maa være gammelt i vor Slægt.
Den maa jeg læse! Men den er udslettet
Paa mange Steder. Det vil koste meget
At faae en Mening ud deraf.

(En sagte Musik, som Klara ikke mærker, begynder nu naar hun tier, og hører op naar hun taler.)

(hun læser)

"Hør Du som finder Tiden lang
Ved Lampens blege Lue!
Jeg synger Dig en gammel Sang
Om Borgens første Frue.
Hun glimred rigt i Ædelsteen,
Nu ligger hendes møre Been
I linnedhvide Klæder
Bag Gulvet, hvor Du træder."

Hielp Himmel!

(Hun springer op med Pergamentet i Haand.)

Der? Ja ved Himlen Brøderne var løse!
Der mærkede jeg tydeligt. Gud! sad
Jeg paa min Stammemoders Lig?

(En sagte Sørgemusik)

Nu maa
Jeg læse meer. Det er en gyselig,
En svar Misgiærning, som desværre jeg
For silde skal opdage. — Pergamentet
Er plettet her; jeg kan ei finde ud
Deraf. Hér er det atter læseligt.

(læser)

"Da hendes Barn nu døde snart,

Fordi hun ei det høged;

Og da med hendes Flaneart

Hun Hierterne bevæged;

Da —"

Atter udslukt, atter uden Mening.

(Musikken stiger og udtrykker Lidenskabelighed.)

Uagtet alle mugne Pletter, al

Udvisning, maa jeg gjætte mig til Resten.

(læser)

"Fitz Oven hen til bratte Strand

Henlokked hendes Ægtemand.

Nu ligger han begravet

Hvor Stenen staaer i Havet.

(Stærke truende Toner.)

Hvad maa jeg høre! Hundred Gange saae jeg

Den spidse Steen imellem Bølgerne,

Naar jeg om Aftnen stod ved Solens Nedgang.

Tit sad en Maage fælt paa den og skreg;

Og stirred hen paa mig! — Her bliver Skriften

Saa rød som Blod, men mere tydelig:

(læser.)

"Retfærdigheden slumrer ei,
Snart følte hun det værre;
Hun maatte gaae den samme Vei,
Som hendes Ægteherre.
Her Boleren i Nidkiærhed
Har hende stødt med Dolken ned.
Hun laae med blege Miner
Bag blodige Gardiner.

(Sørgetoner)

En Kiste nu bag Altret staaer,
Kun fyldt med Grums og Stene;
Men hver en Nat Fru Klara gaaer
Sørgmodig og allene.
Til Straf for hendes Ødselhed
Af Vindetrappen op og ned
Aarvaagent maa hun trippe,
Med husligt Nøgleknippe.

Og dybt i Hulen, hvor hun først
Sin Boler satte Stevne,

Der maa hun nu med blodig Torst
Letsindigheden hævne.
Maa give Hver, som give bød,
Men straffe strax med bødske Død,
Den dvælende Betaler,
Naar Tiden han forhaler.
(Læser det sidste Vers med stigende Følelse.)
Først naar en Mø af hendes Slægt
Paa denne Borg vil bygge,
Som tager i sin Varetægt
Den arme, blege Skygge;
En Mø uskyldig, huld, og reen,
Som lader hendes trætte Been
I Christenjord begrave;
Da — — "

Atter slettet ud!

(Holder Pergamentet utaalmodig for Lyset.)

Hvad da? Hvad da?

(Ved at holde Skriftet for Lyset mørkner hun den modsatte Side af Riddersalen; i det hun nu tager det

tilbage igien, staaer den hvide Kone lige over for, bag den Stol hun sad paa, læner sig til Ryggen med sammenslyngte Arme og betragter hende vemodigt.)

Den hvide Kone.

Da saaer hun No i Graven!

Klara (yderst forfærdet).

O min Gud!

Frels mig! Der staaer hun med sit Nøglenippe!

Ave Maria!

(Melodier udtrykke hendes Forfærdelse, og det Høitidelige i Øieblikket.)

Gienfærdet
(under Mellemklang af gyselige Sørgetoner.)

Klara! Frygter Du

En luftig, let, en ulyksalig Skygge?

O skiænk mig atter No!

O skiænk mig atter No! Du kan, Du kan!

Begrav de trætte Been! (peger paa Jorden)

Her ligger jeg, med Strikker sammensnørt;

Mit arme Hoved skiændigt bundet ned

Mod Hælene. Tinktsten er saa trang!

Begrav i Christenjord din Stammemoder!
Du rædder mangt et Liv!
Thi nede — dybt i Hulen — kold og grum, —
Som Havets Bølge der har dræbt min Husbond
I Morgendæmringen — jeg myrde maa
Som følesløs Natur,
Mens Hjertet brænder i sin Skjærsild.
Forlos mig!
Bring mine støvbedækte Been til Graven!
Lad Sjælemæsser synges over mig
Forbi den fæle Ludlams Hule!
Men skynd Dig,
For Morgenhanens Gal,
Skal ei dit Smil forvandle sig til Taarer!
God Nat!
Jeg kommer aldrig meer, naar selv Du vil.
Red mig en Seng af five lange Fjæle!
Jeg er saa træt!
Farvel!

(Hun synker i Jorden)

Klara.

O Himmel! Hielp! Maria! Alle Helgen!

Sir Harry Turner, med Tom og alle Borgens Folk, styrter ind med Fakler. Borgkapellanen foran med et Røgelsekar.

Chor.

Hun skriger! Ak den Arme!

Maria sig forbarme.

Hun ligger bleg paa Jorden der!

Hvo vover sig vel nær?

Gaa Broder Martin I foran!

I er en from, behiertet Mand.

Om Helved end vil spøge

Saa kan os Himlen frie.

Munken.

Jeg vil begynde med at røge

Og læse Litanie.

*) Signum salutis impone Domine

Super hanc domum! et non permittas

Introire in eam angelum percutientem.

*) Sæt o Herre din Frelses Tegn over dette Huus, og tillad ei Fordærvelsens Engel at betræde det.

Chor.

*) Omnes sancti Angeli et Archangeli,

Orate pro nobis! Amen.

Sir Harry (iler til Klara).

Bedste Klara, elskte Datter!

Hæm din Angest, reis Dig atter!

Luften her er tung og qvalm.

Chor.

Luften her er tung og qvalm.

Munken (kommer Rogelse paa Ilden).

Aabner Vinduet, lad Luften

Blande sig med Virakduften!

Saa er den ei længer qvalm.

(Man aabner et Vindue)

Chor.

Ro paa Fieldet, Ro i Dalen!

Neden under Nattergalen

Venligt slaaer i høien Alm.

Klara (som har fattet sig noget, peger forfær-
det hen for sig og siger:)

Der sank hun ned!

*) Alle hellige Engle og Erkeengle beder for os! Amen!

Sir Harry.

Hvem elskte Klara?

Klara (slaaer Hænderne sammen).

O Gud hvad maa jeg aabenbare!

Tom.

Her er ei Stedet, her er ei Tiden,
Dvæle vi her, da troer mig, kun liden
Vorder vor Tak.

Sir Harry.

Alt kan i Fred man afgiøre siden!
Lad os forlade det fæle Gemak.

Chor.

Lad os forlade det fæle Gemak!

Munken.

Miserere Deus! secundum magnam misericordiam tuam, et libera nos a malo! *)

Choret.

Amen!

(De gaae.)

*) Forbarmes o Gud for din store Barmhiertigheds Skyld, og fri os fra det Onde.

Femte Handling.

Ludlams Hule. Mørkt.

Fanny (allene).

Her er jeg da! Derhenne hvælver sig
Den gyselige Hule. Der kan ikke
Nu være længe til Dagbrækningen.
Det er saa koldt! Det graaner alt i Østen.
Den vaade Dug opfylder Natteluften,
Den er ei faldet end. Saa skynd Dig strænge
Retfærdige, før Solens Purpur kommer.
Lad alt da være overstridt. O Gud!
Skal Morgenduggen, naar dens Perler synke,
Opreise Haabets Blomster? eller skal
Den fugte Sandet kun paa vore Grave?

(Gaaer hen til Brønden og lægger de Penge og Sager, hun har, paa Randen; derpaa træder hun angst ud af Hulen igien og knæler i Forgrunden.)

Strænge Fru Ludlam i Biergenes Slotte!
Dig nu tilhører min Skiæbne, mit Liv!
Naadig Dig viis! ved din fugtige Grotte
Knæler en tro, en ulykkelig Viv.
Ei for at vinde dit Mammon hun banker
Dristig paa Randen af snechvide Brønd;
Vaklende hid hun med Taarer kun vanker,
For at afbede den Elskedes Synd.
Vær nu ei grusom; tag hvad vi eie,
Skaan kun hans Blod!
Men — hvis kun Blodet kan Synden opveie,
Vel! til at døe for min Mand har jeg Mod!

(Hun sidder nogle Øieblik stille knælende, med Hænderne korslagte paa Brystet, og venter sin Skiæbne. Man hører Noget pusler i Baggrunden.)

Fanny.

Der kommer hun! O Himmel staa mig bi!

Den lille Betty (kommer grædende).

Moder! Min Moder! hvor blev Du af?

Fanny (springer op).

Hvad hører jeg! Min Bettys Røst.

Betty.

Der er Du!

(løber hen og omfavner hende.)

Fanny.

Betty! mit elskte Barn! er det en Drøm?
Er det Dig selv?

Betty.

Betty gaae med Moder! Betty tør ikke blive hiemme hos den fremmede Doctor!

Fanny.

Hvorledes kom Du her den lange Vei?

Betty.

Betty fulgte Moder i Hælene. Kom Moder! Ikke gaae ind i den fugtige Hule.

Fanny

Ulykkelige! (tager hende i sine Arme og kysser hende.)
O min Gud! var det
Fordi jeg skulde sige Dig det sidste
Farvel, mit elskte Barn?

Betty.

See, søde Moder!

Den rare hvide Frue, som der sidder

Paa Bænken henne!

Fanny (sætter Barnet ned i Forskrækkelse).

Hvor? Jesu Maria!

Betty.

Derhenne Moder!

(Den hvide Kone sidder i Baggrunden ved Brønden, i Skinnet af en blegblaa Straale, som falder ned fra Loftet tvers igiennem Hulen.)

Betty.

See, hun vinker mig!

Hun viser mig en Kage! Faaer jeg den?

(Barnet løber hen og omfavner den hvide Skikkelse; denne slynger sine Arme om Barnets Hals.)

Fanny.

Gud frels mig! Betty, kom tilbage Betty!

Min Betty kom!

Ludlam

(stryger Barnet tre Gange med Fingerspidserne fra Panden ned over Skuldrene, saa det strax falder i en magnetisk Søvn Til Fanny strænge og rolig).

Hvad vil Du i min Hule,

Forvovne Dødelige?

Fanny.

Strænge Ludlam!

Tilgiv! Jeg vil — jeg kom for at betale

Min Robins Gield.

Ludlam.

Du bringer kun det Halve.

Fanny.

Lidt meer! Jeg bringer alt hvad jeg formaaer.

Ludlam.

Men kun det Halve!

Fanny.

Strænge Moder Ludlam!

Tiltalte tag! Han eier intet meer.

Ludlam.

Naar Solens første Straale falder ind

Paa Brondens Rand, og speiler sig ei i
De firehundred blanke Sølverkroner,
Saa maa min Skyldner dø.

Fanny.

Barmhiertighed!

Ludlam.

Betal mig mine Kroner!

Fanny.

O skaan hans Blod!

Ludlam.

Hans Blod for mine Kroner!

Fanny.

Tag mit!

Ludlam.

Det er ei hans.

Fanny.

Saa dør jeg med ham!

(vil gaae)

Ludlam.

Bliv Fanny! Du kan redde ham! — Du kunde
Hvis Du har Mod.

Fanny.

Mod? O til alt! Sig frem.

Ludlam.

Giv mig hans Barn!

Fanny.

Min Betty! Alle Helgen!

Ludlam.

Giv mig hans Barn! saa faaer jeg Robins Blod.

Fanny.

Nei, nei!

Ludlam (mildere).

Frygt ei! Jeg vil ei dræbe hende.
Vi elske Børn, vi Kildens, Flodens Aander.
Jeg vil opdrage hende til en Havfru,
Forvandle hendes Halvdeel til en Fisk
Med smukke Solverskiæl. Men hendes Haar
Skal blive grønt, som Søgræs. Ansigtet
Beholder hun, samt Arm og Bryst, og Hænder.
Smukt vil hun synge for Dig mangt et Qvæl
Ved salten Strand. Du vil gienkiende Betty

Om Aftnen under Grædepilens Grene;
Men — hun vil stirre følesløs paa Dig,
Thi Havets kolde Mø har ingen Siæl.

Fanny.

O Gud! O græsselige Nød! Nei aldrig!
Paa en uskyldig Engels rene Siæl
Vil selv Du hævne Dig? — Saa tag hans Blod,
Tag mit! Blodtørstige! Løvinden ved
At rædde sine Unger.

(Hun løber hen, river Barnet af hendes Skiød og trykker det til sit Bryst.)

Betty (vaagner, smiler, klapper hende paa Kinden, kysser hende og siger:)

Min søde Moder!

Fanny
(knæler med Barnet og strækker det mod Himlen).

Du som i Skyen troner i det Høie
Hos Faderen i Salighedens Hiem!
Som smilte til de Smaae med kiærligt Øie,
Og sagde: Himmelen tilhører dem!

En Engel smiler her til dine Himle,
Fra Moderbrystet fuldt af Kiærlighed;
O send en Skok af dine Engle ned!
Og ræd os af det Svælg hvori vi svimle!

(Hun har neppe endt disse Ord, før man hører høitidelige Toner af et sig nærmende Liigfølge. Fanny træder tilside. En sort Liigkiste bliver langsomt baaret over Skuepladsen, fulgt af Sir Harry Turner, Miß Klara, Borgkappellanen og Borgens Huusfolk, alle med Fakler i Hænderne. Man hører Borgklokken ringe noget borte. Imidlertid sidder Ludlam ubevægelig i Hulens Baggrund, som en Støtte med stive Øine, uden at nogen af Følget lægger Mærke til hende.)

Choral (først uden for).

Jorde vi de trætte Been
I den stille Natteskygge!
Bag den mørke Bøgegreen,
Hist hvor Nattergale bygge.
Qvidre skal de Dødes Ven
Venligt om Opstandelsen.

Liigfølget
(kommer paa Scenen og gaaer over den).

Herfker over Død og Liv,
Lad den Arme Naaden finde!
Kiærlighedens Gud tilgiv
Støvet af en Synderinde!
Udslet hendes Brøde svar,
Du, som Verdens Synder bar.
(Bag Skuepladsen.)
Ei usalig Skygge meer
Svæve bleg i natlig Kummer.
Skiænk i Jorden hendes Leer
Den forsenfte, søde Slummer!
Og naar Graven lukker sig
Svæve Sialen frelst til Dig!

(Under denne Sang siger Fanny:)

Er det en Drøm? En natlig Aabenbaring?
Et Varsel? Saae jeg ikke Ridder Turnre,
Miss Klara — alle Borgens Folk? Kaplanen?
Liigkisten! hørte Klang, saae Fakkelfølge?
Jeg hører deres Sang endnu! Nu staae de

Paa Kirkegaarden, sænke Liget ned
Med Snorer i en nylig kastet Grav.

(Neppe har hun sagt disse Ord før Ludlam reiser sig med opstrakte Arme og siger i det hun forsvinder:)

Jeg er saa let! Jeg svæver op til Himlen!

(Hulen lukker sig pludselig.)

Fanny.

O Himmel ræd! Hielp! hielp! hvad Kogleri!

(Hun flygter med sit Barn.)

(Nogle Minutters Taushed. Derpaa hører man en sagte Marsch, tildsaget af et Chor langt borte. Det kommer alt nærmere.)

Biergskotterne

(gaae under Sir Olivers Anførsel over Skuepladsen, med Egelov i Hielmene og synge:)

Nu hiem med Sang,
Og Skioldeklang,
Igien ved Monas Smile.
Dens Straaler saae
Som Straaler gaae
Forvovne skotske Pile.

Som Mona rund
I dunke Lund
Det blanke Skiold sig hvælved,
Og i den stille Midnatstund
De stolte Mure skiælved.
Thi Kraft gik frem
Og skilte dem,
Da sank de svage Volde!
Og jublende med Seier hiem
Vi slaae paa vore Skiolde.

(De drage forbi.)

Landlig Egn udenfor en Bondehytte. Tidlig Morgen.

Sir John Bull. Sara Nickels.

John Bull
(kommer ganske fortvivlet ud af Hytten fulgt af Sara.)

Det maa Fanden holde ud! En Fiærdyne som en Stegemaskine; en Hytte som en Bagerovn. Myggene har stukket mig den hele Nat. See mine Hænder! De ere saa rødvablede som Vindruer.

Sara.

Det gaaer snart over igien Falil! naar I bare stryger Jer med lidt Blyvand.

John Bull.

Nu for Satan, saa lad mig da faae Noget i en Hast!

Sara.

Gud hielpe mig fattige Enke for Blyvand! Gid jeg havde Brendvand, saa fik det endda være hvad det var.

John Bull.

Sikken en Hex! Er det en Vertinde? Hvad hedder I?

Sara.

Sara Nickels, min Faer!

John Bull.

Nickels! Navnet svarer til Kiællingen, og Kiællingen til Reden.

Sara.

Nu ja Falil! det er jo godt at det Ene sva-

rer til det Andet. Jeg er en slikkelig Kone. Men jeg har en Søn, det er en stor Mand!

John Bull.

Hvad er han?

Sara.

Han er Vaabendrager hos en Soldat.

John Bull.

Det er en høi Post. Det var bedre han blev hiemme og hialp Jer med Husholdningen.

Sara.

Det gior han ogsaa! Han hiælper mig ærligt med Middagsmaden hver Dag.

John Bull.

Laver han den da?

Sara.

Nei, han æder den Falil!

John Bull.

Hvad er Klokken? Mit Uhr staaer! Alting er i Vilderede.

Sara.

Den kan vel snart være henimod fire.

John Bull.

Hvor faaer jeg ende paa denne Morgenstund? Jeg har vredet mig, som en Steeg paa et Spidhele Natten.

Sara.

I skulde blevet hos Ridderens, saa havde I havt det bedre. Men nu kommer Jeres Karl vel snart med den anden Hest, saa kan I reise videre.

John Bull.

Phrr! Jeg er ganske fastende! Har I ikke noget man kan styrke Maven paa, i den kolde Morgenluft?

Sara.

Jo! En Potte Vand, hvis I vil drikke af Gadekjæret; for vi har ikke andet, uden naar det regner. Men saadan om Morgenen er det deilig klart, inden Hestene har været der og stampet det tykt.

John Bull.

Gid jeg nu havde Een af de Poeter her, som lyve saameget om Landlivets Behageligheder! Jeg skulde tvinge ham til at drikke af Pytten med min Pidsk!

Sara.

I maa dog være glad, at I ikke blev lam paa det venstre Bagbeen, ligesom Eder Hest. Saalænge man har hele Lemmer er det endda en Trost.

John Bull.

Gior mig ikke gal i Hovedet, Du Her!

Sara.

Gud bevare mig fra at giøre Folk til andet, end de de ere.

(Hun synger med skingrende Trimulanter)

Sanct Catrin i Paradis!

Lad mig ogsaa ligevis,

Stige smart med Lærkeflugt

I den aarle Morgenluft.

John Bull.

Fluge og Luft rimer hun Gud hiælpe mig sammen! Alting er flet her i Huset, lige til Rimene.

Sara (synger.)

Lad mig som en Rosenbusk

Dufte St. Hieronimus!

Falder Bladet fra sin Stilk,

Nu saa er det snart bestilt!

John Bull.

Faaer jeg flere saadanne Rim paa fastende Hierte, Kiælling! saa staaer jeg Eder ikke inde for Noget.

Sara.

Ak der kommer Dick tilbage fra Krigen!

John Bull.

Hvad for noget?

Sara.

Ak den kiære Dreng! See hvor han kommer slæbende.

(Dick kommer belæsset med adskillige Hielme, Skiolde, Spyd o. s. v., deriblandt nogle Kasseroller, Potter og Stegespid. Det er sat saa kunstigt omkring ham, saa man næsten ikke seer andet end en bevægelig Pyramide af Armatur og Kiøkkentøi.)

John Bull.

Hvad Fanden er det for en bevægelig Trophæe!

Sara.

Ak det er intet Fæe! Det er mit kiedelige Barn, som kommer med Bytte fra Krigen.

Dick.

Moer Sara!

Sara.

Er Du der igien, litte Søn! O Gud skee lov! Jeg var saa bange, Du skulde kommet noget til, ved Stormlobninzen.

Dick.

Lad mig læsse af! Jeg havde aldrig troet, Kobber og Jern var saa varmt, inden det blev smeltet.

(Han kaster alting paa Jorden)

Sara.

Jha! Hvad bringer Du der altsammen?

Dick.

Bytte! Hurra! Skandsen er vundet! William og jeg deelte Æren. Han var den Første paa Muren, og jeg var den Sidste. Han tog alle disse Stormhuer og Pandsere fra Mændene, og jeg alle disse Potter og Pander fra deres Qvinder og Børn; thi det er en vigtig Ting i Krigen, at man ødelægger Magazinerne. William kommer om et Øieblik herforbi, med Sir Harry og Frøken Klara, samt hele den øvrige Armee. Vi traf dem henne paa Kirkegaarden

ved en Ligbegegnelse. Er der Nogen døde? Alle Mennesker levede jo endnu igaar, da vi reiste?

Sara.

Jommeni min Dreng! har Du nu lobet Storm! Fortæl os dog noget! Hvordan gik det til?

Dick.

Saa bild Jer ind, her er en Skandse,
Hvor denne Suppepotte staaer.
Nu kommer jeg da med en Landse,
Og uforfærd i Døden gaaer.
Nu i Trompeterne de tude:
Dræng, dræng, dræng, nu uforsagt!
See nu begynde vi, giv Agt!
Nu er det snart med Skandsen ude!
See Moder! I er af de Hule,
I forestiller en Kanon!
Og Herren der, en tyk Person,
Han kan vel gielde for en Kugle!
Nu fyres! hille den Ulykke!
Nu falder Muren med en Klang.

(Han slaaer Potten itu med Landsen.)

Det var et skiønt Bombardement!

Ei sandt? Det var et Mesterstykke!

Nu fyres langtfra med en Morter,

Nu tages Byen med et Skaal.

Og ved en Flaske ægte Porter

Vi drikke Heltemodets Skaal!

John Bull.

Du er en salt Hund, kan jeg mærke.

Dick.

Ja vist, det er engelsk Salt! gid det maa bekomme Jer vel!

John Bull.

Der kommer Jack med den anden Hest. Jeg er gal at jeg staaer her længer.

Sara.

Han betænker mig dog lidt for Hushlye og Natteleie, min Fader! Jeg er en fattig Enke.

John Bull.

Seer I den Guinee?

Sara og Dick.

Ja vi gior Fald.

John Bull.

Den skulde I faaet, hvis I havde været artige. Men da I har været grove, saa kaster jeg den ud i Gadekjæret. Nu kan I fiske den op i Morgen, naar I drikke Andemad, med Enderne.

Dick (snapper Hans Hat af Hovedet, klavrer op i et Træ og siger:)

Seer han den Hat?

John Bull.

Vil Du hid med min Hat, Du Satans Menneske!

Dick.

Den skal seile ud og hente Guineen igien.

John Bull.

Vil Du skynde Dig at give mig min Hat, mit Friheds Tegn! Hvad er en Engellænder uden Hat?

Dick.

Pung ud! Ellers smyger din Frihed ud i Gadekjæret til Vildgjæssene.

John Bull.

Der er en Guinee! Du Barbar!

Dick.

Giv den til min Moder!

John Bull.

Der, Du gamle Hex!

Sara (tager den og neier).

Tusindtak Falil! Det er dog artige Folk disse Engelsmænd! De har saamange Penge.

Dick.

Og der er din Frihed!

(Han kaster Hatten til ham.)

(Man hører en Marsch af de sig nærmende Krigere.)

John Bull.

God dam! der komme de. Jeg forfølges paa alle Kanter. Men hvad bryder jeg mig om det? Jeg er riig, og min Borg har Naturen befæstet. Jeg slutter mig inde paa mit Slot, spiser Plumpbudding! drikker Porter! synger Britannia leve! og leer ad Jer allesammen!

(Han gaaer.)

Dick (som er stegt ned).

Kom Moder!

Sara.

Hvor vil Du hen?

Dick.

Lad os see om vi kan finde den anden Guinee i Gadekiæret.

Sara.

Det vil holde haardt, bitte Søn!

Dick.

Det vil før holde blødt, hvis den ligger i Mudderet.

Sara.

Jeg veed ikke hvor den stakkels Dreng har faaet alt det Mod fra? Lige fra Stormen skal han ud i Gadekiæret. Han skyer hverken Ild eller Vand!

Dick.

Vi vil fange nogle Karusser og lukke dem op, saa finde vi nok Guineen tilsidst. Kan I ikke huske det Eventyr I selv har fortalt, om Ringen, der laae i Fisken?

Sara.

Jo det kan jeg dogtig! Men lad os nu blive lidt først og høre paa den deilige Musik!

(Marsch. Sir Oliver, William, en Trop Biergskotter. Sir Harry Turner, Miß Klara med Følge.)

Oliver.

Mens varmt jeg takker hver en Ungersvend
Af Egnen, for den sældne Tapperhed,
Hvormed han har bevilst sit Krav i Nat
Paa Kongens Naade, Fædrelandets Agt,
Maa jeg især udmærke William Robin.
Den unge Helt, der først med Sværd i Haand
Paa Muren stod; mens Fiendens Kugler pebe
Forgiæves om hans Tindinger; som virked
At Britten slagen af en panisk Skræk,
Os giorde Stormen let og Seiren sikker.
Udmærket Handling har sin egen Løn
I Ædlings Hiærte; men det glæder Manden
At være agtet dog for hvad han er
Af en erkiendtlig Samtid; derfor har

Hans Majestæt beværet mig, sin Tiener,
Med den for mig høist glædelige Pligt,
Paa Grændsen, for vi skilles ad til Afskeds
At hædre Dig med Ridderslaget, William!
Knæl for din Gud!
For Kongen og den gamle Høvedsmand
Der staaer for Dig, og som, i det han rører
Din Skulder i Treboldighedens Navn,
Indlemmer Dig i et ærværdigt Samfund!

(William knæler, der stødes i Trompeter.)

Oliver (slaaer ham til Ridder.)

Beskyt som Christen den catholske Kirke!
Værn for din Konges Throne, som en Helt!
Vær Enkers og vær Faderløses Ven!

(Trompeterne lyde, Oliver omfavner ham.)

Klara. (henrykt afsides.)

Nu er hans Stav forvandlet til en Landse!
Hans Hat til en Hielm! Hans Taske til et Skiold!
Og Oldtids blanke stolte Heltesværd
Har ydmygt bøiet sig imod hans Skulder!

Dick (kommer frem med Sporerne).

Victoria, min gamle Kamme — tille —
Den — den og Kritte! — Om Forladelse
Herr Ridder, vil jeg sige. Lyster Eders
Velbyrdighed, at jeg som Vaabendrager
Maa spænde Sporerne paa Eders Støvler?

William (venlig).

Min gode Dick!

Dick (i det han spænder dem paa).

See hvor nedladende
Hans Høihed er! (græder) Hu hu! Gud lønne Jer
At ei I har forglemt den stakkels Dick!
Skal han nu ogsaa slaaes til Vaabendrager?

Oliver (smilende.)

Nei det behøves ei!

Dick.

Det er mig kiært!
Thi jeg har altid havt en Aversion
For Kiæpperyggedands, om ogsaa den
Var nok saa lempelig og gravitætisk.

Oliver (med en Egekrands.)

Farvel! vi skilles ad. Naar næstegang
Trompeten kalder, veed jeg vist, hvor jeg
Kan finde Helte mellem Klipperne.
Hav Tak endnu engang hver enkelt Mand,
Som stred i Nat! Han være sig bevidst,
At et uvisneligt, et helligt Løv
At denne Egekrands tilhører ham.
Men, da det ikke sømmer sig at skille
Den sønder Blad for Blad, saa tag den William!
Og giem den til Erindring om i Dag!

William.

Herr Oberst en Skotte maa slaae for sit Land,
Det er jo hans Kald og hans Pligt;
Saa giorde de Fædre, hvad læse vi kan
I Skialdenes Digt.
Og naar de kom hiem fra den blodige Dands,
Da skiænkte de Mona den hellige Krands.
Thi Helten bør Krandsen kun binde
For Skiønheds Gudinde;

Og Skionheden aldrig forgaaer. —
Hvert Old, og hvert Aar
Har sin egen, sin blomstrende Vaar.

Chor af Krigere (gientage hvergang den sidste Sætning)
Thi Helten ꝛc.

William.

Druiderne flygted ved Præsternes Bøn,
Og Mona vor Klippe forlod;
Men Jomfru Maria nu dobbelt saa skiøn
For Alteret stod.
Og naar de kom hiem fra den blodige Leeg,
Da skiænkte Maria de Krandsen af Eeg.
Thi Helten bør Krandsen kun binde
For Skionheds Gudinde,
Og Skionheden aldrig forgaaer. —
Hvert Old, og hvert Aar
Har sin egen, sin blomstrende Vaar.

Choret.

Thi Helten ꝛc.

William.

Hvi hænge de Krandse da stedse paa Steen?
Hvi stedse paa Lærred og Træ?
Her blomstrer et Billed af Jomfruen reen
I Lundenes Læ!
Miß Klara da bære paa guldgule Lok
De Blade som vandres af Yuglingers Flok.
Thi Helten bør Krandsen kun binde
For Skionheds Gudinde,
Og Skionheden aldrig forgaaer. —
Hvert Old og hvert Aar
Har sin egen, sin blostrende Vaar.

Choret.

Thi Helten bør Krandsen kun binde,
For Skionheds Gudinde ꝛc.

Sir Oliver.

Dit Ord beviser hoviſt som din Daad,
Min vakkre Søn, at Du er skabt til Ridder.
Thi Styrken kan sig ikkun selv belønne,
Ved at erkiende Magten af det Skionne.

(til Klara)

Tag Krandsen ædle Fingals Mø! og tryk den
Om dine fulde, lysegule Lokker!

(til Sir Harry.)

Farvel min gamle Ven!

Sir Harry.

Bliv Oliver!
Du lønner? Nu, saa maa jeg ogsaa lønne.
William! Omfavn din Klara, som din Brud!

William.

O Salighed!

Klara.

O William!

(De omfavne hinanden.)

Sir Oliver (forundret).

Hænger det
Saaledes sammen? Ei Victoria!
Nu seer man hvorfra Helteluen kommer.
Naar ret vi undersøge, skal man finde

Det er Miß Klara, som har vundet Skandsen!
Hvor billigt at hun bærer Egekrandsen!

Sir Harry.

Forlad os ei, men vær min Gjæst idag!
I mine Lader vil der være Plads nok
For Egnens unge Mandskab og de Piger,
Som dandse ved min Søsterdatters Jaord.

Sir Oliver.

Vel!
(til Trommeslageren)
Slaa din Trille! Kampens sive Række
Opløse sig bag Fredens Rosenhække.

(Trommeslag; Gelederne opløse sig og Soldaterne hilse paa Pigerne i Sir Harrys Følge.)

Chor.

Lykkalige Helt, som slig Skjønhed besidder!
Lykkalige Mø, som fik saadan en Ridder!
Nu Held Eder! Held!
Med Roser har Kjærlighed slettet dem sammen,
Saa trofast, som Vedbend sig vinder om Stammen
I Skovens Capel!

William (sagte til Klara).

Følg mig, min Elskede, til Ludlams Hule!

Klara.

Hvad vil Du der?

William.

Jeg har et Sværd at bringe.

Jeg siger Dig paa Veien alt!

Oliver.

Det lader

Som om det unge Par har meget at

Betroe hinanden.

Sir Harry.

Lad dem gaae foran!

Vi følge langsomt efter, medens Du

Fortæller mig Dit Eventyr inat!

Chor.

Som Tordenen svinder ved Blomsternes Duften,

Naar først den har rendset og kjølet os Luften

Og skjænket os Regn;

Saa tier nu Krigens forfærdende Stemmer,
Og Sangens livsalige Tone fornemmer
Kun Fieldenes Egn.

(Alle gaae.)

Ved Ludlams Hule.

Hulen aldeles tillukket ligesom før. Robin med sit gamle Sværd ved Siden. Lægen.

Lægen.

Nu er vi her! Nu har jeg føiet Eder
I et urimeligt Forlangende;
Fordi jeg veed, at Phantasien skader
Jer meer end Saaret.

Robin.

Der er ingen Hule!
Den er alt lukket til.

Lægen.

Var der en Hule?

Robin.

Den har alt sammenknugt min Fanny og

Min stakkels Betty med sin haarde Væg. —
Alceste steeg i Hulen for Admet,
Men deri ligner Robin ei den bløde
Den følesløse Konge. Leve roligt
Og tage mod et sligt Forsoningsoffer?
Nei, ved Sanct Dunstan Skotlands Helgen! Nei!
Min Siæl var fuld af Lyder, men med Beeg
Har Helved end ei trykket i dens Grund
De fæle Ord: Utroskab, Følesløshed!
O arme Fanny! her, her steeg Du ned,
Ned med dit Barn, der ubekymret om
Sin Skiæbne smilte sidstegang til Maanen,
Før Mulmet slugte det. — Nu skal Du da
Som en urolig Skygge, der har glemt
Sin Halvdeel paa Jorden, puste frem
Ved Midnat; bleg som Marmoret i Klippen,
Med Jordbeeg og med Flintesteen i Lokken,
Og høs som Kilden; med en Skifting i
Din Arm, naar Alferne har stiaalet Betty —
Saa skal Du staae og smile ved mit Leie!

Henrakke mig en Dødningehovedskal,
Med Tørninger af Knokler; rødpunctert
Med Hierteblod af et uskyldigt Barn;
Og bede mig at spille høiest Dine
Og din, og min, og Bettys Salighed!

Lægen.

Den arme Mand! En sælsom Feberhede.

Robin

Nei, nei! Du dødte min — min Skiønne Fanny!
Jeg døer din, og følger Dig i Bierget.
Og Biergets Heltemalm, det stærke Staal
Skal aabne mig en Vei til Dig og Betty.
Saa har Giengieldelsen ei meer at fordre.
Jeg finder Dig, om Biergets Labyrinter
Var nok saa snevre, saa forviklede.
Jeg finder Dig, min Betty, mellem Sværmen
Af Alferne; thi ingen Underjordsk
Har dine Træk og dine Himmelsine.
Du har alt lært at nævne Jesu Navn,
Og det kan ei Smaatroldene dernede.

Saa skal endnu forenet vore Siæle
Snart finde Veien ud! En lysblaa Kløft
Skal aabne sig; og Naaden oven over
Skal dale mod vor Afgrund paa sin Sky,
Og hæve os i sine Faderarme.

(Han drager sit Sværd og sætter sig det for Brystet.)

Fanny med Betty paa Armen. William og Klara.

Fanny
(kommer ilende til og holder hans Haand tilbage).

Min Mand! Min Robin! Holdt! Din Fanny lever!
Din Betty lever, og din William lever.
Din Sorg har løst sig op i Fryd. Du græder?
Du elsker mig? O jeg Lykkelige!

(Hun omfavner ham.)

Robin (efterat have fattet sig).

Du lever! Drømmer jeg? O søde Betty!

(Han tager den Lille i sine Arme og kysser hende.)

Betty.

Ja gode Fader! lille Betty lever
Og William er bleven Officeer!

Robin (opdager ham).

Min elskte Søn! Du har udstaaet Faren?

William (i hans Arme).

Vi har erobret Skandsen. Men hvad fattes
Min Fader?

Fanny.

William var først paa Volden,
Og Kiærlighed og Ære lønte ham.
Hans Konge hæved ham i Ridderstand,
Og han er Klaras glade Fæstemand.

Robin (holder paa sit Hoved).

Herr Doctor! er det sandt, at man kan dø
Af Glæde undertiden?

Lægen.

Undertiden
Kan det vel hændes hypocondre Sixle.
Det fulde Kar maa sprænges, naar det gjærer
Og ei faaer Luft. Men I har ingen Nød!

Jer har Natur begavet med et Krater,
Hvoraf I kaster Eders Lavastrøm.
Er det forbi, da ryger Bægeret
Behageligt, og kisler sig med Tiden.

Robin.

Hvorledes fatter jeg min hele Lykke?
Forsonet Ludlam! Hulens Indgang lukket!

Fanny.

Tys! tys! Jeg hører huld Musik i Bierget.

(Alle lytte.)

Choral (indenfor af tre Stemmer).

Nu Vreden er forsvundet!
Hist har hun Naade fundet,
Tak være Pigens Mod!
I Graven Ludlam sover,
Nu Biergets kolde Vover
Ei tørste længer efter Blod.

Robin.

O gode Gud!

William.

Troer jeg mit eget Øre?

(I dette Øieblik aabner Hulen sig. Den er fuldkommen oplyst, og udsmykket med Roser, Lilier og Løv; Biergchrystaller og metalglimrende Tapper i Loftet. Istedet for Brønden seer man et hvidt Alter, med en klar Lue. Tre vingede Piger i hvide Klæder knæle ved Altret og synge:)

Thi Ægtetroskabs Dyder
Har sonet hendes Lyder
Med hellig Qvindetaal;
Og Ynglingsheltemodet
Har atter tvættet Blodet
Af Sværdets grumme Morderstaal.

Nu være Fred med Eder!
Et venligt Væsen freder
Om Eders Held og Ro.
Vi Borgen vil beskytte,

Og Nøisomhedens Hytte!

Og Kiærlighedens Rosenbo.

(Hulen lukker sig.)

Robin (omfavner Fanny og Betty).

O Fanny! Betty!

William.

Under over Under!

Læge n (til Spectatores).

Det maa jeg tilstaae! Det er meer end jeg

Endnu har levet op i dette Liv!

Men udentvivl er der en Drøm. Jeg ligger

Og phantaserer lidt i Morgenstunden.

Imidlertid, — var Drømmen ikke sand,

Saa var den i det mindste smuk og sindrig,

Og kan vel veie op mod mangen Time,

Der kun var — virkelig kiedsommelig!

(Janitskar Musik. Choret nærmer sig, danner en Gruppe med de Tilstædeværende, og Alle synge:)

Den truende Nat med sin Skygge forsvinder,

Og Morgenen smiler med rødmende Kinder,

Thi Østen sit Purpur har tændt.

Sig Sangfuglen svinger fornøiet fra Reden!
Indbildningen viger for Virkeligheden —
Og Drømmen er endt!